

A Banktisztviselők táncestélye január 30-ikán

görög miniszterelnök meglepéssel állapították meg a nézetek és a feltételek teljes azonosságát. A szövetség államai eredetileg február 5-ére tervezett tanácskozását február 15-ére halasztották, mert Antonescu külügyminiszter február elsején Ankarába utazik és látogatása után Rüssdi Arrással együtt tér vissza Athénbe a szövetség megbeszéléseire.

Hitler kancellár a következő tartalmu napirancsot adta ki az újév alkalmából:

Katonák! A német hadsereg történelmének egy jelentős esztendeje zárult le. Ez év március 7-ike óta csapataink ismét a Rajna partján állanak. A kétéves szolgálati idő bevezetése megerősítette hadseregünk szervezetét és a német birodalom védelmét. Köszönetet mondok ezért, hogy kötelességeket bizalommal teljesítették.

A berlini Zwölfuhrblatt több osztrák politikai előkelőség nyilatkozatát közli az újévünnep alkalmából a német-osztrák kibékülés ügyében. Az osztrák belügyminiszter a következőket mondotta:

— Az 1936. év nagy eseménye a két állam kancellárjának nagy államférfiai tette volt, amely létrehozta a két ország megegyezését. Az elmúlt évek gonosz álomnak tűnnek most fel. Most azonban megszűnt a lidércnyomás, a tandíj drága volt. Soha többé ne válasszon el egymástól viszály.

Schmidt Guido külügyi államtitkár ezeket mondta:

— Az osztrák-német helyzet helyreállította Európa szívében a békét. Mély hálával tartozunk ezért a két állam kancellárjainak.

Jólinformált londoni körök értesülése szerint Németország és Japán felszólították a lengyel kormányt, hogy csatlakozzon az antikommunista szövetséghez, de ez nem tette meg.

Jelentékenyen megjavult a pápa állapota

Romény van rá, hogy pár nap múlva elhagyhatja bologányát

Vatikán városból jelentik: A pápa állapotában szerdán javulás állott be. A térden meggyógyult az eddig bedugódott vizér és így a vérkeringés zavartalanra vált. Ennek következtében a Szent Atya fájdalmai jelentősen enyhültek. Ha a javulás néhány napig tart, akkor az orvosok meg fogják engedni, hogy a pápa felkeljen és naponta néhány órát károszékében töltsön.

Hamis aranyékszerekkel árasztotta el az országot egy oradea-i ékszerész

Az összes transylvania-i városokban — így Arad-on is — forgalomba hozták a fémjelzés nélküli hamisítványokat

Oradea-ról jelentik: Az oradea-i rendőrség sürgős átiratot kapott a belügyminiszteriumból, amelyben aranyhamisításra hívják fel a figyelmét és sürgős, erélyes nyomozást követelnek.

Az oradea-i fém- és mértékhiitelesítő hivatal, ahol minden itt készült nemes fémbe kell mutatni és fémjelezni, észrevette, hogy az utóbbi időben egyre több olyan tárgy kerül forgalomba, melyen nincs a hivatalos fémjelzés. Nyomozni kezdett és furcsa dolgokra jöttek rá.

Az oradea-i rendőrség érintkezésbe lépett több transylvania-i város rendőrségével, ahonnan olyan értesülést szereztek, hogy

mindenhol találhatók fémjelzés nélküli aranyékszerek s mind Oradea-ról szármadnak.

Az oradeai rendőrség hamarosan szerzett ilyen ékszer, vegyelemeztek és kiderült, hogy nincs meg a szükséges arany mennyisége, hanem más értéktelen ötvözetet pótoltak. Több ilyen próbát csináltak, az eredmény mindenhol lesújtó volt. Az ékszereken természetesen nem volt rajta a fémjelzés sem.

Egymásután érkeztek be a jelentések a különböző városokból, ahol hasonló eredménnyel végző-

dott a nyomozás. Az ékszerészek megnevezették azt az oradea-i ékszerészt, akitől a kérdéses holmikak vettek.

A rendőrség büntügyi osztálya a beszerzett adatok alapján megjelent annál az ékszerésznél, ahol a kevert aranyból készült ékszereket gyártották. Megtalálták az öntvényeket. Az ékszerész ellen természetesen eljárás indult, mert az aranyhamisítást szigorúan bünteti a törvény.

A rendőrség egyelőre nem hozza nyilvánosságra a nyomozás minden részletét, hanem először részletes jelentést küldenek a belügyminiszternek az eddig lefolytatott nyomozásról. Az ékszerész kihallgatásánál mindvégig jelen voltak az oradea-i fém- és mértékhiitelesítő hivatal emberei.

ESTÉLYI TÁSKÁK,
női télikabátokat
legolcsóbban
LYONE
cégnél vásárolhat
229 Neuman-palota. Mercur-tag.

PHILIPS PHILIPS PHILIPS
rádió rádió rádió
szelktív esodáshangu olesó
Fólerakat: **ROSENFELD GÉZÁNÁL** Neuman-ház

VIZBE-TEMETKEZÉS

Irtó:

Styriójány

A legény holtteste ott akadt fenn az Oltna nyúló füzfá vörös gyökérgömbülésén, ahol a viznek kietlen játéka a sziklakkal megszűnik. A folyó szeszélyesen úgy helyezte el, hogy a fül barna kagylója óvatosan a víz színére emelkedett, mintha a föld utolsó üzenetére várna. Fölötte a parti mező gazdag volt, mint az atlaszmadár fészke, kagylók, kal, zománcozott lepkeszárnyakkal, ritka virággal ékesítve. A nap függélyesen hull az Oltna, átszinesíti a vizet, magabátori a kék eget. Így, az alsó és felső végjelenség fölött nyugszik az árva, fiatal test. Ruha nélküli, mert ártaatlan, ártaatlan pedig azért, mert halott. Sem vér, nem nap át nem melegíti többé, de szép és magához von, mint a tükör ragyogása lecsalja a pacsirtát az egekből.

Ide feküdt tehát ez a legény, hogy mindig a fején legyen; — nappal az áldott nap jegye, éjjel az áldott hold jegye. Vízirja fölé hajolva megpihen az emberi értelem és fölösleges megkérdezni: — Ki vagy? Mert nyilvánvaló, hogy nem a szerencsétlenség elgítette ki általa pillanatnyi szeszélyét; hanem a legény maga akarta így. Azért indulok az öligéző fűben, hogy cselekedetének nyomait megkeressem.

Először róvással diszitett botját lettem meg ott, ahol kitör az Olt-vize a gránitok közül, utjátveszti a fenyő és virágország határmegyéje kezdődik. A földbeszűrt botra kalapját rádobta, ruháját alája vetkőzte. Tüzének hamva, távolabb legelő lovának fekhelye még érintetlen. Az ősnomád tűzhely maradványai körül a föld és víz kezdetleges elhelyezkedésének érintetlensége és csendje

tanyázik.

Még tegnap innen tekintett napnyugat felé. (Rosszul tette.) Lépteivel ösvényt vont a fűben, a huszoles szakadék pereméig. Tehát megmaradt az utolsó útja. Már ismerem őt.

Ló száját szerrel kenők, viharokat kézlendítésel eltörlik, tűzbe vizet cseppentők, csillagra igazodók, szinek selymét értők, állatnyelvet kanálbavók, virágot botrafaragók utolsó ivadéka ő, kinek csecsemő korában nyers aranyfonalat kötöttek rózsás csuklójára. Anyja és lova melegen erősödött férfi-szűz, ki bátor elferdüléssel nyugat vallásaitól sátrára koponyaképet szögzött. Ő a nagy Szabad, rontásoknak, omlásoknak ellenállani képes, a soha meg nem szokható idegen, ki ázsiai „U”-betűből alkotja a nyelvét, mert ez volt az erőfeszítések hangja, mikor a világ miatta dugába dült.

Gyengéden a test fölé telepszem és ráhurrintok. — Adj számat, miért nem temetkeztél lovaldal? Már ez úgy szokás, ha fehérre váltottad is barna szinedet. Ezeregynéhány év nem számít.

Mohó jóleséssel fedeztem fel, hogy iszapos a ló.

— Ahá, Megkövetlek. Te megtetted, de a hűlen állat elhagyott, mert túlságosan biztál benne és eldobtad a féket, hogy érintetlen nálála legyen; de elfeledted, hogy a Kaukázuson innét azt is elkeresztették.

— Most odalenn, a fügyökeret ölelve, vízből kinyújtott fülekkel biztosan a dobogását várod, mielőtt tovább mennél, mint fantasztikus vizilovas, ki nagyszerű körbolygásában a vizeken tér haza Azsiába, mert emberi sulyát más föld le nem köti.

A hideg fül fölé hajolva így nyugtatgatom:

— No mindjárt utra bocsátlak. Még dolgom

van a botoddal, mert szótétellen nem hagyhatom ezen pár sor írásodat, melyet ősi jelekkel rávéstél, bajszodat, szád puha árnyékát fölébe hajtva egy mohos kövön.

— Igaz, most jutott eszembe a gondolat csak, de valaha már az ösköd mögött derengett az életlehetőségek határán. Minden mítoszok és hitnek kivirágzott vesszejénél szebb a te szerelmes vessződ, melynek a kezdete a mindenség gondolatával rokon s hivatva van, hogy szerelmünk dalát dirigálja. Néhány törvényt irtál még, de az maradjon értelmetlen.

— Leveszem a botról kalapodat, mely más soha nem üdvözölt, nem a büszkeség, hanem az öntudat méltósága miatt és baráti tulajdonomban veszem a szavaidtól ékes fát. — A karnod kell, hogy a babád piros orcája ne hervadjon miatta, de nyugvóhelyed fölött ezzel verem főbe lovadat, hogy pihenésed teljes legyen. Ennyivel, elismerem, tartozom. Aztán reméltem, füled, a más világ kémje is elűnik a habokban.

— Vagy, — mit gondolsz, — jobb volna-e férfizmok erejével kényszerítve a paripát, korrigálni elképzelésedet s így tenni szolgálatot nekem, halálra keresztelkedni a víz új világa szerint?

— Meg fogom gondolni és egy s más számdásaim után, ha már száraz lett a z én tüzem hamuja is, mindenesetre ezzel a bottal hajszolom utolsó iramra lovamat.

— Megegyeztünk. Semmi kifogásom ellene, hogy örök pihenésed vízben legyen.

Ennek a legénynek igazán van.

A földbetemetkezés a passzív, bánatos, önmagát nem tudó lelkek teheglen elstüledése. Rab-szolga mítosza a torzulások a derengés nélküli

CORSO

Telefon 565.

Előadások 8, 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órákor.

Arad egész közönségét meghódította

Gaal Franciska legújabb és legjobb filmje a

LILI KISASSZONY

Ma 5, 7 $\frac{1}{4}$, és 9 $\frac{1}{4}$ órákor. Most-pezzgó, malac- és bor sorsolás. — Szombaton, vasárnap és hétfőn az előadások 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor kezdődnek. Ma vasárnap délelőtt 11 $\frac{1}{4}$ órákor nagy matiné előadás. Jegyelővét egész nap

CORSO

Telefon 565.

„METEOR” 40 éves jubileumi bálja jan. 16-án az Iparos-utthonban

TELKEKRÉSZLETRE IS

Piafate Veche, aradul-nou-i uton prima talajjal 50 éji, 13 ezerig eladó k. — Érdeklődni lehet: **KENDERESSY Észnél, Str. I. Calvin 38. Telefon 5-78.**

Dsuag-Dszi halála

Aradi Közlönynek írta
Szabó Lőrinc

Dsuang Dszi haldokolt. Barátságos temetést ígértek neki.

— Az egész város lesz raval!
— Az erdő mindig jobb szállágot.

— Márványt s ezüstöt zárukod köréd!
— Az én koporsóm a föld és én.

— Arany sirlámpák őrzik álmod!
— Az én lámpáim a hold és a nap.

— Gyémántkiszéssel szórjuk be porod!
— Az én ékszerem a csillagok.

— A nép bucsuztat, mint királyokat se!
— Itt a királyibb mindenség fogad be.

— Testeden hollók s varjak marakodnak!
— Adjam prédájukat a kukacoknak?

Dsuang Dszi meghalt. Már két ezredéve. Marad belőlünk annyi, mint belőle?

Az amerikai justizmorc

Megtalálták a Lindbergh-bébi ténylegs gyilkosait!

Hoffmannkormányzó nyilatkozata

Filadelfiából jelentik: Az amerikai szenzációs cikkekben elevenítik fel a Hauann-pör részleteit és azt állítják, hogy Hauptmann-tulajdonosul végezték ki, mert a valódi bűnösök büntetés nélkül szabadultak meg. A newjersey-i részegnek állítólag olyan újabb bizonyítékok állanrendelkezésére, amelyek ezt a feltevést teljes mértékben beigazolják. (Rador)

A filadelfiai „Rekord” című lap jele hogy

üregben, szennyes nedvek és férgek bünté által. A föld súlyát a tülsó életbe áticipelő izt teherhordói ók az emberiségnek. Sirjaik azt gorbülnék ki a földkéregéből, mint szomorú állathátak.

A tűzhalál fufangos, mint a lángcsavartok: készséges, mint egy keresztény vértanu, ges, szeszélyes. Az örök gyűlölet tehetetlen összese. Dicsfény kigyófej körül. Egyébként közöges iparos halál. Főlényes, súlytalan, keserű latincc.

A vízbe rekkenteni az embert, már a vén éni metafizika szerint való, mint a társam tetje. Más népnek ez lehetetlen..

A tenger halottainak követ kötnek a nyara. Minket a szívünk huz alá. A víz, az átszellemes eleme megkönnyít, a forró agyat lehüti, megtisztja az utolsó kényszerű könnytől és csak a hők nem birnak jajgatni az állatvilágban. Eljönnek a vízek a szép havasokból a haza minden virággal illatosan, éjjel ezüstkoporsónak, nappal arad koporsónak. A legtitkosabb csermely is hoz a ma földjéből egy fővény szemét és megindul a so nem szünő, utánozhatatlan szertartás, mikor el teljes földrész temet. Smaragd színű szitakötők föltünk körbenröpülve jelzik, mérik a sir terjedését, mely mindig igazságosan akkora, mennyit földből elfoglalt az ember. Ki elég nagy arra, hogy ezt megérdemelje?

A földön kimondtak egy ígét és ez a halott feljött a szörnyű tapasztalatokért. De mi az, amire vár? Ige-e, tűz-e, vér-e a halottnyugtató?

Mikor a földön kimondják a halottnyugtató szót, csak akkor léssen nagy leereszkedése a békességbe.

Meg voltam erről győződve és vártam: harmadnapig.

A halott akkor már nem volt sehol.

A vízpartnak ismeretlen tulajdonosa elvágta a tartógyökereket és kilökte a víz sodrába, hogy kővérv fűvét össze ne tapossák, ha sok ember jönne érte.

A legsötétebb éjjel történhetett ez, mikor a földön a sátán csókot váltott a halállal és csak a fekete kutyák ugattak a falvakban. Nyiró József.

a New-Jersey állam rendőrsége 21.650 dollár értékű megjelölt bankjegyet talált, ami a Lindbergh-váltásdíj összegéhez tartozott. A lap megjegyzi, hogy ez a felfedezés teljesen új világosságot derít a Lindbergh-gyermek tragédiájára és a kivégzett Hauptmann Bruno szerepére.

Hoffmann kormányzó a Lindbergh-váltásdíjhoz tartozó bankjegyek megtalálásával kapcsolatban a következőket jelentette ki az újságírók előtt:

— A rendőrség egyelőre titkolla azoknak a cinkosoknak a nevét, akik a bankjegyeket ezideig rejtgettek, de a legközelebbi napokban nyilvánosságra hozza a neveket és azt, hogy végre megtalálták a Lindbergh-gyermek igazi rablóját. Most majd be fog bizonyosodni, hogy nekem volt igazam, amikor azt állítottam, hogy Hauptmann Bruno nem egyedül követte el tettét.

Menyasszonyi koszorúk és fátylak legolesőbban
„HUNIA” női kalapszalonn
Arad, Str. Metianu 2,
Mercur-tag Külföldi selyemfátyal érkezett. 222

PURGLY LÁSZLÓ születésnapját ünnepli Arad és Arad-megye magyarsága

Ujlesztendő napja az év fordulóján kívül külön ünnepet is jelent Arad és a megye magyarsága számára. Csendes, de bensőséges ünnepet, mert január elseje születésnapja a megye magyar közéletének egyik legkiválóbb vezetőjének: Purgly Lászlónak.

1870. január elsején született Purgly László sofronea-i földbirtokos, az Országos Magyar Párt arad-megyei tagozatának alelnöke, az ágostai hitvallású evangélikus egyház kerületi felügyelője. Purgly Lászlót most, hogy életének hatvanhetedik esztendejébe lép, osztatlan szeretettel veszi körül a megye magyarsága, amelynek az elmúlt esztendők során ismételtelen is alkalma volt megismerni Purgly László értékes, eredményekben gazdag munkásságát. A sofronea-iak a minta gazdálkodót tisztelik benne, aki tanácsokkal, utmutatásokkal számtalanszor van segítségére a környék gazdátársadalmának, tevékenységével pedig a jó gazda példáját mutatja. A megye magyarsága azt a vezetőt becsüli benne, aki a Magyar Párt vezetőségében újra és újra a falu, a mezőgazdaság nagy problémái felé irányítja a figyelmet és igyekszik elősegíteni azok megoldását. Egyik kitartó szószólója annak, hogy a vezető rétegeknek minél hathatósabban gondoskodniuk kell arról, hogy a gazdátársadalom gazdátanfolyamok révén állandó lépést tarthasson a haladással. Az a munkássága, amelyet ebben az irányban kifejt, felbecsülhetetlen jelentőségű és ebben a tevékenységben méltó társakra talált a párt többi megyei vezetőiben.

Sokirányú elfoglaltsága mellett teljes energiával és ügybuzgalommal vesz részt az ágostai hitvallású evangélikus egyház ügyének vezetésében. A Purgly-család tagjai között már szinte tradíciószámba megy, hogy aktív részt vesznek az egyház vezetésében. Nagypapja, néhai Purgly János, egyházfelügyelő volt. Purgly Lászlót 1931-ben, Ambrózy Andor halála után választották meg egyhangulag a romániai magyar evangélikus egyházkerület felügyelőjévé. Ebben a minőségében a bölcs körültekintés, az emelkedett szellem, a megfontoltság vezetési és valóban méltó viselője az egyházkerület legmagasabb viági tisztségének.

Január elsejei születésnapja alkalmából az őszinte szeretet, tisztelet és az igaz értékek megbecsülése nyilvánul meg azokban a jókívánásokban, amelyekkel a barátok és tisztelők nagy serege felkeresi Purgly Lászlót.

Transilvaniai magyar festőművész nyerte a Vatikán 1936-os nagydíját

Budapestről jelentik: Egy transilvaniai magyar festőművész rendkívüli sikeréről adnak hírt a lapok. A festőművész **Mágori Vargha Béla**, a Vatikán idei nagydíjának nyertese. Mágori Vargha Béla pályafutása tipikus művészsors: Régi nemesi család sarja, a háboru után a fiatalember a legnagyobb nyomorban élt Budapesten, mint egyik interjújának elmondja, volt idő, hogy **kapualjakban húzta meg és ócska papírcacskókra rajzolt.** Volt ény a ligetben, majd kikiáltó, kiadónc. Később sikerült felvétetnie a művészeti Akadémiára. Ez év ősszel festményét elküldötte a Vatikánra, amelynek nagydíját megnyert.

transilvania-i származású művészt olaszországi tartózkodása alatt még egy megtiszteltetés érte, amennyiben **Kiszely Ilona** magyar származású amerikai énekesnő készített portréját **Mussolini** megvásárolta.

URANIA D. e. 11,30-kor 2-32.
D. u. 3-kor mérs. hely.
6, 7-15 és 9.15.
Ha szívből akar kacagni...
Ha igazán akar szórakozni...
Siessen, hogy jegyét még elővételben beszeresse!

STAN és BRAN
„Drága rokonaink”
Az aradi Szilveszter ert „kacag” Szilveszter-re vártársolták ellenáthatatlan humorokkal.
Friss Journal. Színes pótkár

Finom... k, harisnya, kesztyű, Löwinge 18. sz. Mercur-tag.

**Őszinte vidámsággal
köszöntötte Arad az ujesztendőt**

Zsufolásig megteltek a színház, a mozik, a kávéházak és a klubok

Gondfeledten vidám halottt tort ült Arad az 1936. év fölött. Mintha mindaz a sok kedvező jóslat és nyilatkozat, amivel a világ az elkövetkező új évet már hetek óta üdvözlő rányomta volna a derültség bélyegét Arad Szilveszterére, régen nem bucsuzott el ennyire vidám keretek között az elmúlt esztendő, mint az idén. Az elmúlt esztendő csapásai, a sivár, gondteli napok egyre fokozódó nyomorúsága, mintha arra készítette volna az embereket, hogy minden bűről, bánatukról megfeledkezve, belevéssék magukat ennek az éjszakának hagyományos mulatozásaiba, a sok szenvedés után pontot tegyenek s megnyissák lelkük vidámságával az új esztendőt, amelytől több szerencsét, boldogságot, érvényesülést és fel-emelkedést remélnek. Kétségtelen, hogy csak az új esztendőbe vetett optimista hit bírhatta rá a közönséget, hogy boldog esztendők viharos Szilvesztereihez hasonlóan belevéssék magukat színházak, mozik, kabarék, éttermek, klubok és egyesületek által hirdetett és rendezett mulatságokba.

Népvándorlás a szórakozóhelyek felé

Az arad-i uccák már este tíz órakor egészen rendkívüli képet nyújtottak. A színház, a mozik, a kávéházak és a különböző táncestélyek helyiségei felé valóságos népvándorlás indult meg. Az emberek mintha semmi örömet nem tagadtak volna meg maguktól, a műsoros előadások végeztével a nyilvános helyekre özönlöttek és megtöltöttek minden kávéházat. Durrogtak a pezsgős palackok, pattogott a dzseszband, szállott a szerpentin, vidáman és jókedvűen fogadta Arad az éjjelt, az 1937. év beköszöntét. A szilveszteri éjszaka élénkségére jellemző, hogy a kávéházakban és a legtöbb klubhelyiségben már a kora délutáni órákban lefoglalták az asztalokat. Feltűnően sok Denoel pezsgő fogyott az idén.

A színház nézőtere

Az idei Szilveszter egyben az arad-i színház operettegyüttesének bucsuzója is volt és ez a bucsuzó kitűnően sikerült. A szilveszteri előadást megelőzően a prózai társulat mutatta be Ayn Rand, a divatos bűnügyi író világhírű darabját, a „Mi történt január 16-án éjjel”-t zsufolt ház mellett. A darab kritikáját más helyen ismertetjük. A rendes előadás után került sor a színház szilveszteri kabaréjára, amelynek során az operettegyüttes tagjai ötletes magánjelenetekkel és kisebb szindarabokkal szerepeltek. A szilveszteri kabarét zsufolt ház nézte végig, amelynek közönsége igen jól szórakozott. A mozik szilvesztere hasonlóképpen jól sikerült. Az arad-i mozik mind tartottak éjjeli előadást és igen nagy tömegek várták meg az ujesztendőt a mozikban is.

A Lloydban

Az arad-i Lloyd-klub valamennyi helyisége ünnepi pompában várta az ó-esztendő mulását és az újév eljövételét. A termek zsufolásig megteltek az estélyiruhás közönséggel és pattogó zene hangjaira már kora este megkezdődött a tánc. A hangulat emelkedését a Denoel pezsgőpalackok dugóinak durrogása jellemezte legjobban és valamivel éjjel előtt megkezdődött a műsor, amelynek keretén belül Gábor Marának, Berecz Mancinak, Wiesner Józsefnek és partnernőjének Paulik Irénkének, valamint Horváth Lászlónak volt megérdemelten nagy sikere. Műsor után a bár is megtelt, a hangulat tetőfokára hágott és a Lloyd társaság kitűnően ünnepelte meg az 1937-es esztendő első hajnalát.

A kisebbségi újságírók nagysikerű mulatsága

Az idei szilveszteri éjszakának kiemelkedő eseménye volt a kisebbségi újságírók műsoros estje, amelyet a Fehér Kereszt szálló nagytermében rendeztek meg. Érthető módon óriási érdeklődés nyilvánult meg a Szilveszterest iránt, mert hiszen azok, akik a kisebbségi újságírók estjén akarták eltölteni a Szilveszter-éjszakát valóban mindent megtaláltak, ami a hangulat és jókedély kelléke. Tarka, vidám szil-

veszteri kabaré szórakoztatta a közönséget, amely kitűnően mulatott a sikerült tréfákon és lelkesen tapsolta meg az ének- és táncszámokat. Horváth László kitűnő rendezésében pergett le a műsor, amelyben a színház tagjai közül a következők brilliroztak a konferanszié szerepét betöltő Horváth Lászlón kívül: id. és ifj. Szendrey Mihály, Gábor Mara, Trillap Ilona, Varga Ilona, Berecz Mancsi, Tarnay József. Az ének- és táncszámokat Csányi Mátyás temperamentumos kísérete festette alá és az ő szerzeményére táncoltak őszinte siker mellett Wiesner József és Paulik Irén. Őszinte tetszést váltott ki Berecz Papi táncnő táncja, amelyet Rezes György szerzeményére és a szerző zongorakísérete mellett lejtett el.

Nagy látogatottságnak örvendett a „Pokol bár”, a büffé és állandó volt a tolongás a pá-

ségében. Az en megjelent Arad református társadalmi színe-java, amely vidám hangulatban ült az ujesztendő eljövételét. A fiatalokoztatásáról elsőrangú zene gondoskodik, ezenkívül számos vidám ötlet növelte a hangulatot. A jólsikerült Szilveszterest, az elsősorban a Református Férfisövetség vezetőségének köszönhető, amely már óta lelkes szervezőmunkával készítette az estély sikerét.

A Mares-evezősöknél

Remekművészet keretében zajlott le a Mures-evezősök szilveszter estje, amelyen találkadtak egymásnak az egyesület tagjai. A girlandokkal feldíszített klubhelyiségbe géllyig folyt a tánc. Jólsikerült szilveszterest rendezett az SGA sportegyesület is, amely tánchelyisége rövid idő alatt igen népszerűvé vált az ifjúság körében. Az új esztendő ünnepét fesztelen vidámsággal ünnepelték. Előkelő, disztigvált közönség adott táncot egymásnak a Cercul Militarban, amint a Cercul Románesc-ben. A hölgyek bñél-szebb estélyi ruhában pompáztak, az urak szmokingban köszöntötték az új esztendőt.

Kávéházak, vendéglők

A kávéházakban: Bulevardban, amely egyike legfelkapottabb arad-i szórakozóhelyek: Denoel-pezsgők mellett mulatott a szilveszteri közönség és a kávéház valamennyi kora estétől késő reggelig egyfolytánszufolásig tele volt. A Dacia-ban és a laceban hasonló jókedv volt. A Vadkürt kabaréban, valamint a Continental barban nagy közönség tapsolta végig a nemi műsort, míg a Mircea-vendéglőben Bőriparosok Szindikátusa

A báli szezonban az Ön rendelése:

LICHTWITZ és FLORA

likőrspecialások, cognac, rum, gyomor-kerü, barackpálinka.

ratlan aranyu tombola körül, ahol több, mint hétszáz, értékesebbél értékesebb tárgy került kisorsolásra.

Az asztalok mellett vig társaságok köszöntötték az új esztendőt. A hangulat emeléséhez nagy mértékben járult hozzá a kitűnő Denoel pezsgő, nem különben a különböző italok egész sora.

A Református Otthonban

Az idén történt meg először, hogy Arad református társadalmi egyesülete megünnepelte Szilveszter hagyományos vidám ünnepét. Az arad-i Református Férfisövetség, amely Szarka László elnök vezetésével intenzív társadalmi munkát fejt ki, Szilveszter-estét rendezett a Református Otthon helyi

ndezett hangulatos szilveszter estét. Az uer és a Lido már napokkal ezelőtt képtelen volt helyet adni, mert a kedvenc étteremben a közönség már előre foglalta le a helyeket.

Nagyszerű zene mellett kitűnően mulatott a közönség az Iparos Otthonban, ahol a Denoel pezsgő rekordmennyiségben fogyott.

B. U. É. K.!

Beszámolóinkat összevetve újlag meg kell állapítanunk, hogy az 1937. évet Arad közönsége a szokottnál is vidámabb, lelkes, reményteli hangulatban kezdte el.

Reszelővágók
gép- és kézivágásra és reszelő kovács
AJAX kalapácsra, azonnali készítésre kerestetnek.
Levélbeli részletes ajánlatot kérünk:
Industria PILEITITAN
București, Str. Inclinată 22.

Belvárosi Pensio Budapes,
IV., Veres Pálné-ucca 10., félemelet.
Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Uri ellátás. Diétás konyha.
Belváros központjában, Apponyi-térnel.

CSERESNYÉS SÁNDOR RIPIORTJA:

Miért térnek át az óromániai zsidók vezetői a kereszténységre?

A világtörténelemben páratlanul álló áttérési folyamat

Bucuresti. Az ókirályságban lakó mintegy háromnegyedmilliónyi zsidóság lelkiileg zárt egységet képez. A gettó jogszerint megszűnt, de az ókirályságban tényleg még mindig fennáll. Bizonyítják Moldva városkái, ahol a zsidók elkülönítve laknak, szigorúan egymással érintkeznek, kulturéletük meg a hitközségi keretekre szorítkozik. Magában a fővárosban Dudești és Văcărești külön zsidó városokat alkotnak s lélekszámuk meghaladja a kétszázczret. Zsargon és hébernyelvű újságaikon kívül állandóan két-három zsidó színház terjeszti a kulturát București „fekete” kerületében, amelynek életét a gettóban lakó Ury Banador és I. Peltz regényei oly tragikusan sötét színekkel festik.

Talán ezért okozott szinte pánikszerű fel-tűnést az a hír, amely vasárnap reggel pattant ki egy reggeli lap rövid cikke nyomán, hogy

200 fővárosi zsidó, az ókirályságbeli zsidóság szellemi és társadalmi elitjének legkimagaslóbb alakjai — áttérnek a görög keleti ortodox vallásra.

Az áttérést lelki okokkal magyarázzák — írja a lap — és az ünnepélyes szertartást az újsztendő első napjaira tűzték ki.

Sajtóhangok az áttérésről

A fővárosi lapok pártállásuknak megfelelően fogadták a hírt. Az *Universul*, amelynek közismerten jó kapcsolatai vannak magas egyházi körökkel, minden megjegyzés nélkül közölte az áttérés tényét. A déli egyleies lapok fantasztikusnál fantasztikusabb körítéssel tállták fel az eseményt. A *Tempo* tudni vélte, hogy a 200 család óriási összeget gyűjtött, amelyből díszes székesegyházat emelnek az áttérés megörökítésére. A *Capitala*, amely komolyabb hangnemből foglalkozott az ügygel, ugy tudja, hogy a pátriárka ösztönzésére maga lesz keresztatyja az új keresztényeknek. A *Lupta* kiemeli az ügy rendkívüli voltát. Megemlíti, hogy a világtörténelemben páratlanul álló eset, hogy 200 zsidó család önszántából, tisztára meggyőződésből vegye fel az ortodox hitet. Végül a *Porunca Vremii*, amely a széhszahafias körök szócsöve, szintén nagy cikkben foglalkozik az ügygel — de tartózkodóan megfontolásra inti az illetékes köröket.

— Az ügyet hazafias és egyházi szempontok szemmel tartásával kell elbírálni — véli — és a patriarchatusnak alaposan meg kell figyelnie új „testvéreinket”, hogy vajjon nem anyagi, vagy más érdek készteti őket áttérésre?

A *Dimineața* és az *Adeverul* egy szót sem írnak az ügyről. A *Zorile* — hogy a baloldali sajtó felsorolásából egy se maradjon ki — írja talán, de időközben kimult...

A sajtópolémia folyik, a gettó kanyargós uccáiban, a beváros blokkházaiban izgatott tömegek tárgyalják a történeteket. Annyi bizo-

nyos, hogy rendkívüli eset: a világtörténelemben páratlanul áll.

Lássuk csak, hogy kik azok, akik a 200 család élén állnak.

Az áttérni készülő fejei: Bernard *Companetz*, a főváros egyik legmódosabb nagyiparos. Vagyontól félmilliárd leire becsülik. Mintegy harminc bérpalotán kívül a *Stellakonzervgyár*, a *Texo-szövőde* és egész sor iparvállalat tulajdonosa. Régi, előkelő zsidó család sarja. *Atyja a constanta-i zsidó hitközség elnöke, ő maga a bucuresti-i zsidó hitközség egyik alelnöke. Carol Spiegel-Froda* ügyvéd, a fővárosi zsidóság egyik legismertebb vezetője, a *zsidó frontarcos-szövetség vezetőségének tagja, Henry Sanielevici*, az országos híri író és filozófus az „In slujba Satanei” című szerzője, *David Emanuel*, a fővárosi egyetem nyugalmazott nyilvános rendes tanára, a *matézis nemzetközileg ismert szaktekinetelye, H. St. Streitmann*, az ismert esztéta, *Titulescu* bizalmas barátja és az akadémia levelezőtágya.

Az áttérés maga hosszú lelki vívódás és harc eredménye. Tu'ajdonképpen az egész ügy még tavaly indult meg, mikor *H. Sanielevici* az „*Unirea*” zsidó közművelődési szövetség meghívására a szövetség hivatalos helyiségében előadást tartott az asszimilációról. Sanielevici több évtizede előharcosa a zsidók haso-

VENDÉGLŐS BÁL

JANUÁR 21.

a Dácia összes termeiben. 100

nulásának. Véleménye szerint a zsidóságot az őt körülvevő gazdanépektől csak valása különbözteti meg. Ezt a különbséget kell megszüntetnie s ezzel azután be is olvadt az őt környező népbe. *Elméletét saját családjá körében a gyakorlatba is átvitte. Ugyanis gyermekeit már születésükkor megkereszteltette.* Öcsöce, *S. Sanielevici* egyetemi magántanár, aki a *Libros-liceum* igazgatója, ez év nyarán keresztelkedett meg családjával egyetemben. *S. Sanielevici* a bucuresti-i zsidó liceum élén állott, de a hitközséggel összekümbözött, mivel szombaton is tanított. A kenfiktus folyományaként otthagytta a liceumot és a *Libros-magániskola* vezetését vette át.

Henry Sanielevici előadásában az asszimilációról vallott nézeteit minden palástolás nélkül kifejtette. Az előadást vita követte, amelynek során

a megjelentek egyrésze Sanielevici oldalára állott, míg másrészüik mereven visszatúsította az előadót.

Az előadáson a fentebb felsorolt személyiségek mind résztvettek.

Ez év nyarára esett *S. Sanielevici* áttérése. Az áttérést zsidó körökben erősen vitatták. Különösen az *Unirea* körül csoportosuló értelmiségek foglaltak állást az ügyben. *A viták során Bernard Companetz és barátai egyre élesebben elkülönültek a zsidó valláshoz ragaszkodó társaiktól.* Ugyilátszott, hogy a harc tisztára eszmei keretre szorítkozik, mikor november hó folyamán döntő fordulat állott be.

Most a leltározás előtt áron alul szerezheti be női télikabátját

FORTUNA

női confecchio áruházában
Piata Avram Iancu No. 1.

267

CONSUM és INLESNIREA tagok bevásárlási helye.

Egy volt rabbi vallomásai

A tavasszal a pátriárkátuson fejtűnéskeltő áttérés történt. Mihail Wiedler, egy 30 év körüli hittudós, aki a *chisenev-i rabbiiskolán tanárkodott és akit zsidó körökben rendkívüli tehetségéért és tudásáért nagyon becsültek, áttért a görög keleti ortodox államvallásra.* Wiedler keresztatyja *Ireneu Mihălcescu* dr. archimandrita, a pátriárka székesegyház vikáriusa, a pátriárka helyettese volt. Wiedler áttérése után külföldre utazott, Londonban tanulmányozta a zsidó misszionáriusok iskoláját, majd ősszel visszatért az országba. *A fővárosi értelmiségek körében csakhamar nagy feltűnést keltettek Wiedler tanulmányai a zsidókérdésről.* A tanulmányok a *Sierma Piatra*-ban jelentek meg „*Egy volt rabbi vallomásai*” címmel, majd a *Curentul*, a *Porunca Vremii* és a *Credinta* közölték hosszabb cikkeket Wiedler to'laból.

Wiedler kapcsolatot keresett és talált az *Unirea*-kör értelmiségeivel,

akiknek szándékát a Pátriárka tudomására hozta.

Ösztönzése megértéssel fogadta a Wiedler által jelentetteket és december hó közepén magánkivallgatáson fogadta *Companetz Bernardot és Spiegel-Frodát, akik bejelentették a maguk és 200 társuk áttérési szándékát.* Ösztönzése ez alkalommal közölte, hogy az ortodox államegyház örömmel fogad minden őszinte megítérőt s olyanértelmű nyilatkozatot is tett, amely szerint az áttérők kereszttyaságát haj-

landó elvállalni az eset páratlan voltára való tekintettel.

Indiszkreció folytán a kihallgatás ténye időelőtt kipattant és a *Curentul* vasárnap közölte az áttérés tényét.

Mit mondanak az érdekeltek?

Companetz Bernard a karácsonyi ünnepeket sinaia-i villájában töltötte. Környezetéhez tartozó, beavatott egyén között:

— Az elnök ur már régóta foglalkozik az áttérés tényével. A közelmúltban Rómában járt, ahol üzleti tárgyalásokat folytatott. Ott véletlenül összekerült néhány katolikus egyházi méltósággal, akik tudomással bírtak az elnök ur áttérési szándékairól. Az említett méltóságok hajlandóknak mutatkoztak a 200 csa-

CENTRAL D. e. 11½ d. u. 3 (mórs.),
5, 7¼ és 9¼ órákor
Telefon 2-85. Helyárak: 24, 19 és 14 lei.

Egy dal, Egy csók, Egy lány...

Rendezte: Bolváry Géza

Zene: Robert Stolz.

Eggerth Márta, Guslav Fröhlich,
Halmay Tibor

SELECT d. e. 11½ d. u. 8 (mórs.)
5, 7¼ és 9¼ órákor

Telefon 2-84

Mexikói éjszakák

A legvidámabb énekes vígjáték, a leggyönyörűbb vidéken. Foszereplői:
NINO MARTINI, akit banditává tesznek, de még sem tud azzá lenni,
IDA LUPINO, aki mindenki fejét elosavarja,
LEO CARRILLO, a haramiavezér, aki csak egy szenvedélyt ismer: a zenét...

A film rendezője: ROUBEN MAMOULIAN

Lupeni és Petrosani bányák lerakata
darabos, kocka, akna, dara és kovács kőszén, kőszén-tojásbrikett, semikox brikett, tojás-kocka és téglány alakban
folytonégő kályhák és központi fűtés céljára

Telefon: 461. ALTMANN EDE-cégnél Arad. Alapított: 1893.

Bul. Reg. Ferdinand 44. Első arad-i sómalom. Só, kőszén, sziléziai kox, Retorta és erdei faszén házi és ipari célra minden mennyiségben

lád ügyét felkarolni és őket a katolikus egyház kebelébe felvenni. Felajánlották, hogy Romániába küldenek zsargon nyelven beszélő, a zsidó tudományokban képzett és a zsidóság lelkiéletével ismerős misszionáriusokat, akik a lelki előkészítés munkáját elvégezzék. Az elnök ur udvariasan bár, de határozottan elutasította az ajánlatot, mivel kizárólag a görög keleti államegyház kebelébe kívánkozik.

Carol Spiegler-Froda ismert fővárosi ügyvéd az alábbiakat jelentette ki:

— Sajnos, az ügy időelőtt kipattant, de ami a főhiba, illetéktelen szenzációvadászok pattantották ki, akik a valóságnak meg nem felelő dolgokat dobtak a közudatba s az egész ügyből csak annak szenzációs részét domborították ki. Az egész ügy röviden annyi, hogy zsidó családok, akik régóta laknak az országban és akik össze akarnak olvadni az uralkodó nemzettel, tökéletesítik az összeolvadást, hasonlítás művét. Frontharcos voltam, véretem áldoztam a hazáért,

s most feláldozom régi hitem, hogy teljesen összeolvadjak a román néppel.

Ujév után részletes nyilatkozat keretében közöljük majd áttérési szándékunkat a nyilvánossággal.

Dr. I. Niemerower országos nagyrabbi örméniciája, a romániai zsidó hitfelekezetek egyházi feje, jogszerűtlen szenátor kitér a nyilatkozatadás elől:

— Az ügy felette kényes és ezért még gondolkoznom kell felette. Véleményemet később fogom a sajtóval közölni.

Az egyház álláspontja

Az orthodox egyházi körök az alábbi sajtóközleményben szögezik le az illetékesek álláspontját:

— Egy csoport, nemzedékek óta hazánkban lakó és állításuk szerint hazánk szokásaival, népünkkel összeforrt zsidó család vezetőinek bejelentéséről van szó. A családok megbízottai közölték, hogy nemzedékek óta jobanrosszban — így mondják — résztvettek a nemzet életében, amellyel összeforrtak és amelytől kizárólag vallásuk választja el őket, amely bizonyos elkülönülést idézett elő. Mielőtt Románia pátriárkátusa az ügyben az utolsó szót kimondaná, felszólította az illetékeseket, hogy a törvényes formáknak megfelelően egyénenként kérvényezzék meg áttérésüket, hogy az egyház kánonjainak és szokásainak megfelelő eljárást megindíthassák. Természetes, hogy egyházunk senkit sem utasíthat vissza, aki hiszta hittel és szeretettel közeledik feléje, elismerve ezáltal az evangéliumi tanítások felbontását.

Kedden Spiegler-Froda ügyvéd lakásán értekezletre gyűltek egybe az érdekeltek. Az értekezleten történekről nem adtak ki közvéleményt.

Az ügy érthető feltűnést keltett a fővárosban, amelynek értelmiségi köreiből izgatottan tárgyalják a páratlan érdekességű ügyet.

Negyedmillió lopás

a bucaresti-i svéd követ karácsonyfája alatt

Bucuresti-ből jelentik: Vakmerő lopás zavarta meg a bucaresti-i svéd követ karácsonyának békéjét és örömeit. Ugyanis az ünnepi estén a követségi lakosztályon felállított karácsonyfája alól eltűnt 200.000 lei és három értékes gyűrű. A követ azonnal jelentést tett a rendőrkészletnek, ahonnan a legügyesebb detektíveket küldték ki a lopás kinyomozására. A rendőrség gyors munkával fülön is csípte a tettest, akinek kilétét és nevét azonban nem közlik a nyilvánossággal.

Példátlan aktfénykép-botrány Nagyikindán

Sorozatos öngyilkossági kísérletek — Letartóztattak egy cukorkakereskedőt és egy fényképészt

Szabadkáról jelentik: Példátlan társadalmi botrány pattant ki Nagyikinda városában.

Ott kezdődött a dolog, hogy hónapokkal ezelőtt aktképek kerültek forgalomba Nagyikindán. Egy kikindai fényképész ismert urinok és uricsaládok gimnazista leányainak arcképeit fényképekről aktképekre másolta át. Ezeknek a képeknek a felhasználásával azután nagyarányú zsarolási manővert indítottak egyes kikindai magyar és sváb uricsaládok ellen.

Több feljelentés is befugett hónapokkal ezelőtt a rendőrségre, amely azonban alig indította meg a nyomozást, nemsokára abba is hagyta, mert a szóbanforgó uricsaládok, mikor látták, hogy bármennyire is igyekeznek a hatóságok, nem lehet bizalmasan kezelni a feljelentések ügyét és minden mozzanat az ügynek csakhamar nyilvánosságra kerül, a feljelentéseket a botránytól való félelmükben visszavonták.

Az eltűnt dukátok

Most aztán egy magasállású tisztviselő feljelentése ismét elindította a botránylavinát.

A tisztviselő lopás miatt feljelentést tett és ez a jelentéktelennek látszó bűnügy vezette rá a hatóságokat a példátlan botrányra, amelyhez foghatóról alig irtak még lapok.

A feljelentés szerint aranydukátok veszték el a tisztviselő lakásáról. Huszonhárom ilyen aranydukát tűnt el s a rendőrség, miután az arany olyan helyen volt, hogy idegen nem férhetett hozzá, elsősorban a személyzetet gyanúsította.

A nyomozás során azután megdöbbentő felfedezésre jutott a rendőrség. Megállapították, hogy az aranyakat csak a tisztviselő negyedik gimnazista leánya lophatta el.

A gyanút az a körülmény irányította rá, hogy a kisleány bejelentette apjának, hogy egyik iskolai

Kiderült, hogy Petters József főuccai cukorkakereskedő a fejlettebb és csinosabb gimnazistalányokat becsalogatta üzletébe és azt mondta nekik, hogy korlátlan hitelt nyújt számukra.

A gimnazista leányok meggondolatlanúságukban be is jártak szorgalmasan a cukorkakereskedő üzletébe és nyakra-főre vásárolták az édességeket.

Mikor azonban 2—300 dinárra szaporodott az adósságuk, a „jólétkü” cukorkakereskedő váratlanul követelni kezdte tőlük a pénzt.

Pénz helyett: aktfe vételek

A szorongatott helyzetbe került leányok persze nem tudtak fizetni, mire a cukorkakereskedő azt az ajánlatot tette nekik, ha megengedik, hogy aktfényképeket csináljanak róluk, elengedi tartózkodásukat.

A gimnazista-leányok, akik féltek szüleik haragjától az okozott adósságok miatt, belementek a cukorkakereskedő ajánlatába és kényszerűségből beleegyeztek, hogy Kalmár Sándor kikindai fényképész lefotografálja őket.

Feljártak a fényképész műtermébe, ahová ilyen módon felkerült a tisztviselő leánya is.

Mikor a gimnazista-leányok megtudták, hogy a tisztviselő leánya is járt a fényképésznél és egy ízben aranydukátot lopott el apjától, hogy egyik adósságát kifizesse, társnői állandóan zsarolták a leányt, aki így végül 23 aranyékszert lopott el.

Mikor a rendőrség mindezeket megállapította és a gimnázium tanári szobájában kihallgatták a legjobban kompromittált kilenc leányt, a fényképészt és Petters cukorkakereskedőt azonnal letartóztatták.

A kikindai gimnázium leánytagozatán pedig ezt a kilenc leányt, majdnem mint jobbállású családok gyermekei, kicsapták az intézetből.

Mikor már az egész városban pontosan tudták, hogy Petters kereskedőt Kalmár fényképésszel együtt miért tartóztatták le és hogy kiknek a gyermekeit távolították el az intézetből, a botrány miatt megkezdődött az öngyilkossági láz.

Néhány nappal ezelőtt az egyik gimnazista-leány szüleinek elsőemeleti lakásáról leugrott. Napok óta eszméletlenül fekszik a kikindai kórházban.

Egy másik diákleány, akit kicsaptak az intézetből, a fürdőszobában felvágta ereit, de idejében észrevették és rendőrségi segítséggel az öngyilkosjeleket kórházba vitték.

A letartóztatottakat már átkltsérték a kikindai törvényszék fogházába, ahol Homonov Bogdan vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte őket.

Három és fél millió vagyon maradt dr. Váró Zoltán ügyvéd után

A tekintélyes vagyont az elhunyt házvezetőnője örökölte

Beszámoltunk dr. Váró Zoltán ismert arad-i ügyvéd hírtelen haláláról, amely — mint megírtuk — szerdán déli két órakor következett be. Csütörtök délelőtt az arad-i járásbírószágon felbontották az elhunyt ügyvéd végrendeletét, amelyben egész vagyonát éven át volt házvezetőnőjére, Graes Máriára hagyta. A vagyon a Regele Ferdinand-uton levő emeletes házból, a podgoria-i szőlőből és más ingóságokból, értéktárgyakból és készpénzből áll és értéke körülbelül három és fél millió lei. Maga a végrendelet tartalma nem keltett meglepetést, miután a beavatottak körében ismeretes volt, hogy az elhunyt ellenséges viszonyban állt Magyarországon levő testvéreivel és esztendőket óta semmiféle érintkezést nem tartott fenn velük. Ezzel szemben Graes Mária esztendőket át vezette az elhunyt ügyvéd háztartását és betegségének ideje alatt önfeláldozó módon ápolta.

MEGERKEZTEK

a világhírű POLARWERKE gyártmányú állítható gyermek-, sport- és

műkorcsolyák
valamint a „Karl SCHAEFER“-féle
műkorcsolyák

FRATII BURZA S.A. vasnagykereskedés
Arad. Telefon: 604

társnőjéhez hivatalos háziszurra jár, ami feltűnt az apának, mert a szóbanforgó iskolaártnő szülei annyira szegények, hogy leányuk semmi körülmények között sem rendezhetett otthon háziszurát és erre nem hívható meg 10—15 leányt, mint vendéget.

Ekkor az apa elővette a negyedik gimnazista leányt, aki sirva vallotta be, hogy az aranydukátokat már hónapok óta ő lopkodta. A dukátokat azután társnői között szétosztotta, mert ezek állandóan zsarolták, hogy beárulják szüleinek...

Ekkor a rendőrség munkájába már a kikindai állami leánygimnázium is belekapcsolódott, de a botrány már kitört és bár a helyi lapok egy betűt sem irtak, mindenki tudott már az ügy minden fázisáról.

A nyomozás során a leány lopásánál jóval megdöbbentőbb és szinte hihetetlen bűnügyet hangoztat ki az eleinte egyszerűnek látszó házi lopási ügyből.

RÁDIÓ készülékek
és javítások

legolcsóbban! 5502
Schwartz Árpád műszerész. ARAD,
Brancovicu-u. 1. szám.

OLCSÓ TARSASUTAZÁS BUCURESTIBE. Indul Aradról minden vasárnap este 8.45-kor. Érkezik minden csütörtök reggel 9.18-kor. Külön bõrüléses kocsi. Számozott helyek. Oda-vissza III. oszt. Lei 750. II. oszt. Lei 1170. Felvilágosítás és jegyváltás HOTEL CENTRAL iroda, ARAD. Telefon: 596. A Centropa bucuresti-i-cluj-i utazási iroda képviselőjében. Első indulás január 10-én, vasárnap este. 104

HIREK

Ujévi örömök

(Két uriember beszélget).

Első uriember: Mit csinálsz újévkor..?

Második uriember: Mi az, nincs más gondod?

Első: Én részletes programot dolgoztam

Természetesen keresni akarok az év első napján is.

Második: Ezt már ismerem. Felcsapsz kézményseprőnek, Tavaly csináltam. Egy banit sem lehet keresni. Pár évvel ezelőtt még szálanként vásárolták a seprűt, mint a krizantémot: tavaly már eladhattam vaggontételben tüzelőnek. (Le-gyint). Egy üzlet van: malacnak lenni!

Első: Hogy, hogy? Leváglák?

Második: Nono: de közben hány csinos nő simogatja meg?

Első: Engem nem simogatótt senki tavaly sem mégis levágtak Újévkor..

Második: Borraivalóval?

Első: Persze.

Második: Nem értem mi van nálunk. A szőlőszedők: arról panaszkodnak, hogy mind a nyakukon maradt a bor.. Hogy lehet, hogy mégis a borraivalóra adnak ki legtöbbet az emberek.

Első: Látod, ezt akarom én megtakarítani. És éppen ezért új rendszert vezettem be Szilveszter éjszakáin.

Második: Nem fogadtál el szilveszteri meghívást?

Első: Dehogy is nem. Öt, hat helyre is elmentem. Csak hogy gondosan vigváztam arra, hogy ne legyen nálam aprópénz. Egy darab új szitke ötszázleissel végigszórakoztam az éjszakát, sőt még a ma reggeli B. U. É. K. kundsaitoknak is azt mondtam, hogy nem tudok váltani. Ugy éltem, mint Mark Twain hőse az egymillió fontos barkiegygyel.

Második: A tipp nem rossz, de mit csinálsz, ha valaki egyszer mégis felváltja az ötszázast?

Első: Nincs nekem olyan szerencsém. (Le-gyint). Ez ugyanis hamis. (—la).

— IDŐPROGNÓZIS. Enyhe északnyugati fázáramlás, sok helyen köd és zuzmára, néhány helyen — inkább csak nyugaton — hószállingózás. A hideg kissé csökken.

— BOLDG UJESZTENDŐT! Az Aradi Közlöny legközelebbi száma vasárnap, 1937. január hó 3-án reggel a szokott időben jelenik meg.

— Ausztriába utazik Vilma holland királynő. Hágából jelentik: Vilma, holland királynő Julianna hercegnő házassága után valószínűleg Ausztriába utazik és Tirolban tölthet néhány hetet. Allitól az utazás előkészületei már megtörténtek. Az uralkodónő Iglisbe megy, ahol a téli sportoknak hódol.

— Dr. Magier Andrei orthodox román püspök gyengékedik. Dr. Magier Andrei, Arad görög keleti püspöke néhány nap óta ágyban fekvő beteg. Az egyházfő influenzában betegedett meg. Állapota kielégítő és semmiféle aggodalomra nincsen ok.

— Ujév napján szigorú munkaszünet! A munkaügyi minisztérium az újévi zárórára vonatkozó rendelkezést adott ki, amely ma érkezett meg az arad-i munkaügyi felügyelőségre. A rendelet értelmében újév napján szigorított munkaszünet lesz, vagyis minden üzlet zárva tartandó, az ipari üzemek nem dolgozhatnak.

— Szabályozzák a gyógyszerárakat. Bucuresti-ből jelentik: Az egészségügyi minisztérium rendelete értelmében 1937. március 1-től kezdve semmiféle bel- vagy külföldi gyógyszergyártmány nem adható el, anélkül, hogy a hivatalosan megállapított ára láthatóan fel ne legyen tüntetve. Ez az ár a nagybani eladási árat 30 százalékkal haladhatja meg, amiben már a bélyegek is befoglaltnak.

— ELLOPTAK A FRANCIAORSZÁGNAK KÜLPÖTT 1914-ES HADÜZENETET. Párisból jelentik. A „Le Matin” tudósítása szerint a Linden-féle kémkedési ügyel kapcsolatos vizsgálat során megállapították, hogy az irattárból eltűnt a németeknek az 1914. évi hadüzenete. (Rador).

UJÉVRE

nagyon olcsón kaphatók:

5976

Gyermek fotelek, játékok bõröndök, kézimunka kosarak és mindenféle kékék, kosarak

KREBS & MOSKOVITZ cégnevel, Arad, új Neuman-ház

— Hollandiában a német zászló ellen tüntettek. Berlinből jelentik: A német sajtó éles hangú cikkeket közöl arról, hogy Hollandiában több német állampolgár és a horogkeresztes zászló ellen tüntettek Julianna trónörökös és Lippe herceg házassági előkészületei alkalmával. Néhány nappal ezelőtt futballmérkőzés folyt le a holland és a német csapatok között és ekkor is ellenséges tüntetés keletkezett. A német lapok a holland hatóságokat okolják amiatt, mert nem részesítették megfelelő védelemben a német nemzeti lobogót.

Boldog és szerencsés Ujesztendőt kívánnak Ruttkay & Botye

fehérenemü kereskedők. 228

— Nem adnak több új lapengedélyt. Bucuresti-ből jelentik: Az új büntető törvénykönyv megjelenése után lapengedély-kérvények sorát akarták beadni a belügyminiszteriumba. Tekintettel arra, hogy az új büntető törvénykönyv nem nyújt lehető-

B. U. É. K.

t. vevőinek és ismerőseinek

SZMUTNY

nőidivat és kelengye-kereskedő, Str. Motianu

sége új lapok indítására, a belügyminiszter az eddig beérkezett negyven kérvényt visszautasította. A negyven kérvény részint Bucuresti-ben, részint az ország más városaiban megjelenendő román és más nyelvű lapokra kért engedélyt.

Boldog újévet kíván

igen tisztelt vevőinek és jó ismerőseinek

Gárdonyi szakkészítés

a Minorita templom mellett. 226

— Jó idő a téli sportolók számára. Bucuresti-ből jelentik: A meteorológiai intézet bejelentése szerint Predeal-on 15 centiméter vastag a hóréteg, amely kitűnően alkalmas síelők számára és

Legszebb és legolcsóbb Dauerwelle-t

„ELIT” hölgyfodrász-szalón

Str. Mărășești 1. készit.

Vizondolást speciális géppel 20 perc alatt szarít. Vasondolás, hajvágás, manicure és kozmetika, hajfestés minden modern színben olcsón és garancia mellett. 6000

mintegy 20 kilométernyi útvonalon használható. Buzesti-ben és Sinaia-ban 4 fok hideg van és kitűnő hó kínálkozik a téli sportok kedvelői számára.

B. u. é. k.

— Halló, halló, mentők?? Sziveskedjenek azonnal elszállítani engem; válasszon más helyettem a sok „boldog újévi” jókívánságra...!

TÖRJE A FEJÉT!

6.) Hüllenkedtem?

Kis barátnóm, mikor meglátta megdagadt orromat, először kinevetett, majd megsajnálta, végül óriási haragra gyulladt!

— Te tegnap Szilveszter-este, mikor elváltunk, azt mondtad, azonnal hazamész és leiekszel aludni. Kíváncsi vagyok, hol csavarogtál az éjszaka, ahol így megütödted magad! Talán valami asszonynál voltál és meglepett titeket a férj, az hagyott ilyen csúnyán helyben!

Kis barátnőmet megint elragadta a fantázia. Már hevesen zokogott s én bánatosan gondoltam, hogy ha nem sikerül megbékítenem, végül mégis meg kell vennem azt az ezüstrókat, mire már hónapok óta spórolja az én pénzemem... Az esetem valóban meglehetősen valószínűtlen volt, de oly mulatságos, hogy nem tudtam ellentálni, ahelyett, hogy valami ügyes hazugságot mondtam volna, elmeséltem az igazat. Meg is lett a jutalmam érte, elhítte és végül még egy nagyot nevetett is. Az eset a következő:

Mikor hazaértem, a lakás koromsötét volt. Villanyt akartam gyújtani, de valami baj volt s nem gyulladt ki a lámpa. Mindkét kezemet vízszintesen magam elé tartva, mentem óvatosan előre... És ekkor váratlanul valamibe borzalmasan beleütöttem az orromat..!

Mi lehetett ez?

Megfejtése az Aradi Közlöny január 7-iki számában.

???

— MEGJELENT A RENDELET A LAKBÉRETI SZERZŐDÉSEK ILLETÉKEZÉSI IDEJÉNEK MEGHOSSZABBÍTÁSÁRÓL. Lapunk csütörtöki számában megírtuk, hogy a pénzügyminiszter állítólag elrendelte a lakbérleti szerződések illetékezési határidejének meghosszabbítását január 31-ig. Az arad-i pénzügyigazgatóság még nem kapta meg ezt a rendeletet, de a bucuresti-i napilapokban ma megjelent a miniszteri rendelet, tehát az legközelebb az arad-i adókövetési igazgatósághoz is meg fog érkezni.

— Eljegyzések. Pick Panni (Petrosani) és Kugel Béla (Timisoara) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Juhász Rózsika (Aradul-Nou) és Kiss Miklós (Arad) jegyesek.

— Vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kiadós, hig ürülést és kielégítő emésztést eredményez, melynek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Az orvosok ajánlják.

— Belehalt sérüléseibe a bucuresti-i csendőrtiszt gyilkosa. Bucuresti-ből jelentik: Titi Moartei bandita, akit a hét folyamán a fővárosi rendőrség letartóztatott és aki karácsony első napján megölte Vasile Vasilescu csendőrtisztet, tegnap meghalt. A bandita elfogatása alkalmával súlyos sérüléseket szenvedett és a halál ennek következtében állott be.

Boldog újévet kíván

REUSZ SÁNDOR

cég Arad

azugai és timisoarai sörraktár és jeggyár

R Á M A modern M. V A J D A képkereskedésében olcsó árban // színház-épület.

— BUCURESTII HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.00 (694.14), dollár 102.50 (141.45), lira 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csehszlovákia 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.35 (32.22).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.65—8.70, angol font 910—920, dollár 183—185, holland forint 100—102, német márka 40.50—41.50, csehszlovákia 3.50—4.90, zloty 30—31, pengő 32—35, osztrák schilling 34—35, dinár 3.50—3.70, svájci frank 41—42.

— Ujévi üdvözlések a városházán. Csütörtökön déli 12 órakor az arad-i városháza tisztviselői kara a régi tradíciókhoz híven felkereste a város vezetőit: Vulpe Iosif és Tatu Ioan alpolgármestereket és az újév alkalmával kifejezésre juttatták szerencsekívánataikat. A tisztviselők szónoka Popa Constantin kultúratanácsos volt, aki a városi tisztviselők hűségéről, ragaszkodásáról és odaadó munkásságáról biztosította a város fejeit. Ugy Vulpe Iosif, mint Tatu Ioan meleg szavakkal, meghatva köszönték meg a kifejezett jókívánásokat és boldog újévet kívántak a tisztviselőknek.

— Felszentelték az új sinaia-i templomot. Sinaia-ból jelentik: Miron Cristea patriarcha ma szentelte fel a sinaia-i Pelisor-kastély mellett épült új templomot. Az istentisztelet után a megjelentek Take Ionescu sirijához vonultak. Az egyházi szertartáson II. Carol király is megjelent, valamint Tătărescu miniszterelnök.

— NEM LESZ ADÓEMELÉS! Bucuresti-ből jelentik: A pénzügyminisztériumban folynak az 1937—38. évi költségvetés összeállítására irányuló munkálatok. Eddig a következő minisztériumok nyújtották be költségvetési tervezeteiket: belügy, földművelésügy, egészségügy, ipar- és kereskedelem, közmunkálg. kultusz. Ugyancsak elkészítettek a költségvetés tervezetüket az autonóm intézmények is. A Viitorul jelentése szerint az új költségvetés nem irányoz elő az eddignél nagyobb kiadásokat és nem szaporítja az adókat. Az idei költségvetés egyes tételei felesleggel zárulnak, így a forgalmiadó tételének feleslege 600 millió, a bérletteléke 300 millió az előirányzattal szemben. Ezeket a feleslegeket a hadsereg felszerelésére fordítják.

— Politikai incidens Botosani-ban. Botosani-ból jelentik: A botosani-i ügyészségen Corduneanu Dumitru, Veresti község bírája bejelentette, hogy az elmúlt este több nemzeti-keresztény párti fiatalember behatolt lakásába, ahol butorait összetörték, őt pedig megverték.

— Halálozás. Özv. Steinitz Miksáné szül. Stern Jenny rövid szenvedés után elhunyt. Temetése péntek délután fél 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

— Leégett Páris legelőkelőbb kabaréja. Párisból jelentik: A francia fővárosban tegnap Champs Elysées tüz ütött ki, amely elhamvasztotta Páris legelőkelőbb kabaréját, a kis Villa d'Este-t. A tűz délelőtt 10 óra körül keletkezett és 11 órakor már elhamvad a kabaré, amely az idegenek és a francia felsőbb tízezer egyik leglátogatottabb szórakozóhelye volt.

— Egy 14 éves fiú szelvenlőtte játszótársát, egy 12 éves kislányt. Lugoi-ról jelentik: Arnaut Miklós 14 éves, Berlova községbeli kisfiu házuk udvarán játszadozott szomszédjuk 12 éves kisleányával, Frenț Ionával. Játék közben kihozta apja revolverét és a kisleányra célzott vele. A revolver eldőrent, a kisleány pedig élettelenül esett össze. A golyó pontosan a szívére talált. A csendőrség a szomorú ügyben megindította a vizsgálatot.

— Ismét megindult a munka a párisi élelmiszer-üzemekben. Párisból jelentik: Valamennyi nagy élelmiszer-üzemből minden incidens nélkül eltávolították a sztrájkolókat. A kollektív szerződést tegnap délután aláírták és a munka mindenütt fennadác nélkül megindult. (Rador).

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— SZOMBATON az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piața Avram Iancu.
JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
BERGER, Calcea Saguna.

— Arad-i urileány megbetegedése. Általános ismert fiatal arad-i urileány megbetegedésének híre terjedt el Arad-on. Szigeti Oszkár arad-i cipőkereskedő leánya, dr. Szigeti Magda orvosnő, aki a gyermekkorházban gyakorlóorvos és a fertőzőbetegek osztályán teljesít szolgálatot, sarláchban megbetegedett. Az osztályán levő fertőzőbetegektől kapta a fiatal orvosnő a betegséget, akiknek állapota komoly, de remény van arra, hogy hamarosan gyógyultan foglalhatja el helyét a kórházban.

Kiváló egyetemi tanárok igazolják a Caciulata, kénes gyógyviz

páratlan hatását vese- hólyag- máj- és köszvényes betegségekben szenvedőknek.

Főlerakat Kardos Miklós utódai.
Telefon 6-86.

— Január 3-án lárnak le az autobuszberletek. A városi autobuszokra érvényes berletek tudvalevőleg január 3-án lejárnak. Erre való tekintettel az autobuszüzemek igazgatósága felhívja a bérletket, hogy az új berletek átvétele végett jelentkezzetek szombaton a városházán levő autobuszirodában, ahol — függetlenül attól, hogy a többi városi hivatalokban szünet lesz — szolgálatot tartanak.

— Dr. Goldschmidt gyermekorvos ismét rendel.

— Pénzhamisító bandát lepleztek le. Timisoara-ról jelentik: A caransebes-i csendőrség a környékbeli erdőkben veszedelmes pénzhamisító cigánybandát leplezett le, amely hamis 250 és 100 leies ércpénzt gyártott nagy mennyiségben. A ci-

Ujévi ajándéknak

Divat-fűzők sporthoz, tánchoz, külföldi modellek után, olcsó áron: 6086

Lányi-mal, Neuman-pal.
Consum és Intesntrea tag.

gárceknál 80.000 lei értékű hamis 250 leiest találtak. A bűnjeleket átadták a caransebes-i ügyészségnek, amely megállapította, hogy a hamisítványok igen jól sikerültek és könnyen meg lehet velük tévesztetni a közönséget.

Boldog újévet kíván

CSONT

elsőrendű uriszabóháza
ARAD, Bohus-palota. 266

* A KÖLCSEY-EGYESÜLET ELŐADASAI AZ ÚJ ÉVBEN. A Kölcsey-Egyesület népszerű intézménye, az „Életiskola”, január 13-án folytatja előadássorozatát az Iparos Kulturházban. Azon túl márciusig minden hét szerdáján látja vendégül az „Életiskola” Arad művelő társadalmát, hogy az emberi élet jelenségeinek magyarázataiban új, meg új oldalról tovább is bemutassa az örök fejlődés törvényszerűségét. Január 13-ikán Szabó Sándor dr. az érdekesen tanulságos tudományosorozatnak ötödik előadója lesz. A Kölcsey-Egyesület kulturpalotai előadásai, melyeket tagjai számára rendez minden hónap egy vasárnapján, szintén folytatódnak ebben a hónapban is. A januári irodalmi délutánt a költő halálának évfordulóján Ady emlékére, január 17-én rendezik az egyesület. A hódolati emlékezés kifejezője Balogh Ernő dr. lesz, „Kié volt Ady” című előadásával. A januári irodalmi délutánok, éppúgy, mint a többiek, változatos irodalmi és művészi tartalma lesz. A Kulturpalota nagyterme a Kölcsey-Egyesület vasárnap délutánjaié lesz folytatólag február 14-én, március 21-én és április 4-ikén. Az Életiskola heti előadásával, a kulturpalotai havi előadásokkal, valamint azzal, hogy tagjai a Kulturpalota könyvtárát ingyen használják, a Kölcsey-Egyesület elismerésemelőlőn fel-lel meg közművelődési hivatásának.

Képkerekek

gyári árban

Freimann József

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 9. 5999

„PRIMEROS” J. FUCHS, BUCURESTI

az új év alkalmával kíván l. t. vevőközönségének kellemes és boldog újévet, valamint kitűnő fizetéseket.

— Újjászervezik az olasz kereskedelmi hajózást. Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök kezdeményezésére az olasz kereskedelmi hajózást újra szervezik. A hónapokkal ezelőtt „Itala” néven megalakult új kereskedelmi hajózási társaság az újévben kizárólagossági joggal fogja lebonyolítani a forgalmat Amerikával. Az új társaság székhelye Genova és Trieszt lesz. A régebbi hajózási társaságok beleolvadnak az Itala-ba.

— Nagy érdeklődés az RPA (Csanádi-bankpalota udvarán) korcsolyapályájáért. Az arad-i korcsolyázók a tegnapi premier nagy sikere után impozáns számban keresték fel csütörtökön az RPA (Csanádi-bankpalota udvarán) korcsolyapályáját, amelynek megnyitásától részletesen beszámoltunk. Jókedvű párok keringtek a jégen, a nagyszerű zene hangjai mellett és hangos vidámság uralta a korcsolyapályát. Akik elfáradtak, a kitűnően fűtött melegedőben szórakoztak tovább. Általános sikert aratott a vezetőség azzal az ujjtársával, hogy külön oktatót fogadott, aki a kicsinyeket tanítja meg a korcsolyázás tudományára. Már a mai napon több szülő bizta gyermekét az oktató gondjaira és a tanítás kedves jelenetek között folyt. A város előkelő társadalmának tehát nagyja és kicsinye ott szórakozott az RPA nagyszerű korcsolyapályáján, amely — ha az idő továbbra is ilyen kedvező marad — a szép sportot űző társaságok egyik legkedvesebb találkozóhelye lesz. Minden elismerés megilleti az RPA vezetőségét munkájáért, valamint mindazokat, akik adózatköszönésükkel hozzájárultak ahhoz, hogy Aradnak ilyen szép korcsolyázóhelyet teremtsenek.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt 1937. január 3-án — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Délelőtt 8—11 óráig. Arad-on mindenütt, ahol légvezeték van, azonkívül Pecica-n és Saitia-ban.

— A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József” keserűvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Az ovosok ajánlják.

— Turisztika. Az SCA „Czárán” osztálya a következő kirándulásokat rendezi: Január 1-én (pénteken) Casoia-ra. Indulás délelőtt 1 óra 15 p. kor induló CFR-vonattal. Musca-ról kocsival Casoia-ra. Vezető Fischer Jenő. — Január 2-án: Gyalogtura Casoia-ra. Indulás délután 2.30 p. kor, villanyossal. Vezető Timkó Ernő. Visszatérés mindkét turáról vasárnap este. Casoia-n szelésre és roditására alkalmas 20 cm. por-hó van. Az épített Bob-pályán vasárnap lesz a szezonnyitó verseny. Casoia-n napi teljes ellátás és szállás vendégeknek 100, tagoknak 80 lei.

— A Societatea pensionarilor publici si particulari din Arad (Str. A. Mocioni No. 12.) értesíti tagjait, hogy a CFR-carnettek érvényessége 1937. január végéig meg lett hosszabbítva. Egyben értesíti tagjait, hogy az életbenléti bizonyítványok beszerzésére és az országos utadó-alap javára befizetendő taxához szükséges kérvények 1937. január 4. és 5-én készíttetnek el a hivatalos órák alatt, délután 3-tól 5-ig. Az elnökség.

— Ötszáz értékes díjjal jutalmazották névsorát közli a Rádióélet ma megjelent száma, amely írásban és képből felöleli a hazai és külföldi rádióeseményeket. A Rádióélet kiadóhivatala Budapest, Sándor-ucca 7., kívánatra bárkinek készséggel küld ingyen mutatványszámot, Románia érdeklődőket kérjük, sziveskedjenek a Slova S. A. de Col. portáj Oradea. Bulv. Reg. Ferdinand 46. fordulni.

— Kinos kalandban forgott az ismert mérnök. Hogyan rehabilitálták Messer Frigyeszt? Hamiskártyázással üzérkedik két arad-i szállítási tisztviselő. Szenzáció a jogásztársadalomban. Nem kaptak orvost, meghalt a beteg. Parázs aszonyháború egy biztosítási főtisztviselő miatt. Merénylő, vagy gavallér járt a szabóné lakásán? A nagybácsi szerelme unokahugával és más érdekes társadalmi és közgazdasági hírek, cikkek Kócsy Jenő pompás riportlapja: „Ez Arad!” most megjelent szenzációs újévi számában. Ara 20 lei.

Aki Anglia mai sorsát kovácsolja:

A vasgyáros

Ez a vasgyáros — kalaplevéve mondjuk ki — Stanley Baldwin. Mert az volt. Vasgyáros Worcestershireben, ahogy valamikor vassal kereskedett Manchesterben az öreg Joe Chamberlain. És ez a vasgyáros, ez az iparos és kereskedő ember, élén egy nagy többségi pártnak, most királyt cserélt abban az öt világrészre érő és mégis olyan egy birodalomban. És mégis tévedés lenne Baldwin most besorolni az angol korábbi évszázadok híres kingmakerei közé, akik királyokat buktattak és emeltek, úgy a restauráció korában és az Orániai Herceg jövetele előtt és akik a különböző Stuartokon át maguk igyekeztek uralkodni és tudtak felborulást csinálni. Mert ami Baldwinon át történt, nem feudális kaland volt, hanem polgári hősiesség és ezt nyomatékosan írjuk és jegyezzük meg ma, amikor jobbról és balról szorongatják a polgárságot és maholnap meg akarják tagadni talán minden politikai és erkölcsi léthez való jogosultságát is. A háború óta a törénelem atomizálja a polgárságot, elporlasztja, könyörületből felbontja egyedekre és ezeket az egyedeket azután egyedenként összemorzsolja, jogaikból kiforgatja nyomoruságba és némaságba dönti. Európában ma alig van polgári közvélemény, de hogyan is legyen, amikor lehúzzák a kereskedők mögött azoknak a bizonyos vasgyároknak, vaskereskedéseknek redőnyeit és jobbról-balról különböző alakulatok szorongatják őket színes jel-szavakban és színes ingekben. Angliában a polgár meg tudta magát menteni gazdaságilag, nem egyszerűen csak átvészeltte az időket, de helyén és talpán maradt a vaskereskedő, a hajóépítő, a sörfőző, a gyapjufonó és ezzel megmentette a demokráciát, amely ennek a polgárságnak nemcsak egyszerűen politikai programja, hanem Guglielmo Ferrero zseniális meglátása szerint a nagy francia forradalom óta hívallása is. Amibe beletér minden. Nem úgy, mint egy vasárnapi fazékba, de mint egy gazdag életszemléletbe, az összes árnyalatok, a konzervativizmus és a szabadelvűség, vagy nem volt kontinentális fül számára furesza, de angol fül számára annál magátólértedőbb, hogy Stanley Baldwin történelmi beszédében a demokráciáról beszélt, mint birodalommegegyezéstől, ő maga pedig a konzervatív párt vezére.

Gentleman — ezzel a szóval dicsérte meg Baldwin megrendítő beszédének végén VIII. Edwardot és: gentleman, ez a legnagyobb szó Angliában, ahol ez jelenti a korrektséget, tiszta kezű, jóhiszeműséget, embertársainkkal szemben való lojalitást. Gentleman. De mind a ketten azok. Baldwin, aki maradt és Edward, aki elment.

De valamennyien azok. Az öreg Baldwin és az ifjú Edward. Az az ország, úgy, ahogy van: gentleman ország. Hiszen, amin alapul, az szinte egytől-egyig gentleman agreement: uriember-megegyezés. Alig van ország a világon, ahol olyan kevés lenne az írott törvény és olyan sok az íratlan hagyomány, a százados kötelező nemzeti jószokás, mint Angliában. Az a rengeteg jelkép. Hogy a Lordok Házának elnöke gyapjuzsákon székel, hogy a bíró talárban és parókában mond ítéletet. Vagy ez a csekélység: az alsóház ülésének végén a terembiztosok körüljárják a folyosókat és hangos szóval megkérdezik, hogy a gentlemának közül ki merre megy haza. Miért van ez? Mert amikor még a VIII. Henrik Londonban a Ház este befejezte üléseit, oly bizonytalan volt a közlekedés az éjszakai városban, oly nyugtalanító az utonállóktól és egyesektől való szorongás miatt, hogy a képviselők csak csapatokban, lovasemberek oltalma alatt keresték fel szállásaikat és mindig összeverődött egy-egy csoport, amely ugyanabban az uccában vagy városnegyedben lakott. Ma, a Chrysler-kocsik, villamos, uccai világlátás, közlekedési rendőr, rengeteg busz és földalatti korában ez az intézkedés több mint anakronizmus. Természetes, hogy mindenki egyénileg hagyja el a Házat, de mert valamikor így volt, ma is így hirdetik és jögerősen a Ház ülése csak akkor ér véget, amikor az utolsó terembiztos is utóljára megkérdezi, hogy a gentlemának közül ki merre tér haza. Ez éppen olyan, mint hogy ma is egy bizonyos novemberi napon átkutatják a parlament pincéit, mert annyi száz év előtt, a

reformáció és ellenreformáció harcaiban, valaki a parlament pincéjében — ez volt a lóporösszeesküvés — puskaport helyeztet el, hogy (szerencsére nemsikerült) felroptíse vele az egész Házat. Hagyományok, jelképek kontinentális szem nem mindig látja meg azt, ami bennük van, de ott, a Csatornán túl, ez élő erő és hatalom, mert az emberek hisznek benne. És hisznek benne, mert gentlemanek. Senki sem kényszeríti őket rá, de megigérték egymásnak kézfogás, még szemhunyorítás nélkül is megigérték egymásnak és hisznek benne. Ez az a nagy országos gentleman agreement, senki nem bántja a más meggyőződését, mindenki megtartja a maga szavát, az egész angol alkotmány tulajdonképpen ilyen becsület-szóra menő kölcsönös megállapodás, amit gentlemanek betartanak, és ott gentleman az utolsó dokkmunkás is, éppen mert betartja ezt a gentleman agreementet.

*

A parlament. A polgár. Az öreg vasgyáros, aki megilletődés nélkül ül a Cecilek, Burleighek, Pittek, Foxok, Melbourne-ok, Ruselek, Palmerstonok, Salisburyyek, Disraelik Gladstone-ok, Asquithok székében. De miért is lenne megilletődve igaz, hogy Cecil lord volt és Melbourne is az volt, de Asquith viszont, amíg hosszú miniszterelnökség után egy egyetemi város — Oxford — grófjává emelte V. György — Asquith londoni ügyvéd volt. Polgár a polgárok között. Angliában vasgyárosnak lenni éppen olyan rang, mint volt vashercegnek lenni a régi Oroszországban és amilyen rang vasmunkásnak lenni az új Oroszországban. Angliában a legnagyobb díszpolzárnak

SIR STANLEY BALDWIN ÉS FELESÉGE

lenni. Erre törekszik mindenki. A munkás nem nyugszik, amíg meg nem szerzi azt a kis családi házat és kertet valahol London környékén, gardenia cserepekkel, muskátlikkal, aggkori nyugdíjjal, élet-, tűz- és balesetbiztosítással viszont a királyi család is polgárian él, vagy polgári romantikában, mint VIII. Edward, vagy polgári puritán-ságban, mint V. György. És ezt a polgári puritán-ságot dicsérik és szeretik az új királyban, VI. Györgyben is, akit míg ezeket a sorokat írjuk, most hirdetnek meg Londonban festői szövegekbe öltözött hírnökök százados ércharsonákkal a lordmajor

Radio vasárnap előtt halgassa meg a világhírű EUMIG rádiót
Vezérképviselő: **L. VERES**
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 47 sz. 5998
Kedvező fizetési feltételek.

előtt, aki történelmi hintájában, hermelines köpenyében, rektori aranyláncával megint csak a polgárt jelenti és a történelmi hagyományt. Hát ilyen világból szállt fel Stanley Baldwin, a vas-

Hitort egy életre a „Bitorközpont”-nál vegyen!

BENE & COMP.

ARAD

Bulev. Reg. Maria No. 22.

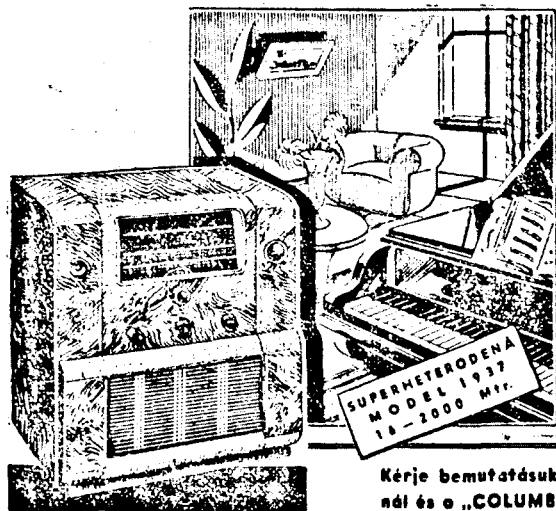
Fizetési kedvezmények!

Mindenkinek legkellemesebb ünnepeket kívánunk.

gyáros, aki elkormányozza azt a világbirodalmat egy szál fekete kabátban és egy szál cylinderben, de a törvények, a hagyományok az országos és

Február 6-án MAGYAR-BÁLA a Fehér Keresztben!

Az Ön otthonának kellemes hangulatához

semmi sem hiányzik, csak egy...

Marconi
vagy
Columbia

Rádió készülék

Ezek a készülékek a technika legújabb vívmányai, vannak felszerelve; az új készülékkel a vétel tökéletesen tiszta és természetes olyanira, hogy a legnagyobb igényű zeneértőket is teljesen kielégíti.

Kérje bemutatásukat minden városban megbízott viszonteladástólunk, néld és a „COLUMBIA” S. A. R. cégnél, București, Cal. Victoriei No. 48.

FIKOK: Timișoara, Cluj, Cernăuți.

Szaktudományok az orvostudomány szolgálatában

Irtá: Dr. Radó János

Az orvostudomány őskorában sem képezett egy elszigetelt, önálló tudományágat, hanem már kezdetben szegődték a különböző tudományok, főként a természettudomány. Fejlődésének folyamatában mind több és több katonát sorozott be táborába a szaktudományok ama nagy hadseregéből, melyre Einstein oly találóan mondotta, hogy a szaktudomány egyetlen nagy front különböző szakaszain küzdő seregekhez hasonlít. Az orvostudomány legutóbbi hatalmas előretörését a „front más szakaszain küzdő seregeknek” köszönheti. Ide tartoznak: a fizika és elektrotechnika, a kémia és a társadalomtudomány. Lehetetlen volna felsorolni mindazokat a lassan pergő etappokat, melyeket a mai orvostudomány maga mögött hagyott, de érdekes ama eszközökkel foglalkozni kissé, melyeket mai fegyvertárában az emberiség megmentésére és egészséges generációk nevelésére felhalmozott. Ez az anyagraktár bőséges éléskamra, bár sajnos még mindig nem elég gazdag ahhoz, hogy a rengeteg bajnak sok, máig is ismeretlen okozóját, titkos rugóját feltárja... De felibbentek már öröknek hitt titkok fátylái, itt peregnék le szemünk előtt a felfedezések áldásos eredményei s elmondhatjuk, hogy a tudományokért küzdők táborában, az emberiséget pusztító gyilkos fegyverek kiagyaltói közt azoknak sem kell szégyenkezniök, akik bár csendben, de legdrágább kincsünkért, az életünkért harcolnak.

A fizika orvosi csodái

Az elektrotechnika és fizika fejlődésének köszönhető számtalan vizsgáló- és gyógyítóeszköz. Az 50 éves Röntgen Vilmos müncheni fizikus által 1895-ben felfedezett és róla evezett sugarak rendkívüli horderejét akkor érthetjük meg igazán, ha elgondoljuk, hogy ő előtte — amikor az orvos a belső szervek bajait kutatta — éppen legélesebb érzékszervünknek, a látásnak felhasználását kellett nélkülözni. Így valósággal vakságra kényszerítve az orvos kénytelen volt csupán halló- és tapintószerveinek felhasználásával, nehézkes uton megállapítani a bajokat. Röntgen valóban Aladin mesebeli bűvös lámpáját fedezte fel, melynek segítségével a kóros elváltozásokon kívül számos csodás mechanizmussal ismertett meg bennünket, amikor láthatjuk az izületek, szív, gyomor és belek mozgását, a láthatatlan belső szerveket átvilágíthatjuk, róluk ugyanakkor fényképfelvételeket készíthetünk, az

egyes szerveket működésük közben tanulmányozhatjuk, egyszóval a diagnosztikában értékesíthetjük. Legutóbbi időkben az orvostudomány nagyot haladt a gyomor, tüdő, vese, epehólyag, női nemi szervek, valamint a koponya vizsgálataiban. De a legkülönbözőbb betegségek gyógyításában is fontos szerep jut a Röntgen- és rádium-sugaraknak. Kell-e hivatkoznunk a cystoscopia és ehhez hasonló szellemes optikai készülékekre, melyek segítségével beeláthatunk a belső szervekbe, a hólyagba, vesékbe, bélrendszerbe, a mellkasüregbe, az orrba, fülbe, szembe, gégébe, stb. A fizikának köszönhetjük a mikroskópot, Finsen-lámpát, Kvarz-lámpát, a diathermiát, a 3 méteren

Valódi ezüst

tálcák, evőeszközök

cigarettafálcák

disztárgyak

legmodernebb és legszebb kivitelben

Argentaria Niszel

Arad, Str. Eminescu 20. 224

alóli mikrohullámokat s legújabbban azt a tényt, hogy Wagner-Jauregg professzor nagy fe fedezését, a paralizis gyógyítását miképpen tette veszélytelenné az ultrarövidhullámos gyóymód, mely éppugy elpusztítja a paralizis beteg bacillusait, mint a szervezetbe mesterségesen beoltott malária, de az általa okozott magas láz veszélye nélkül. Ma már nélkülözhetetlen a szívbetegek diagnostikájában az ugynevezett elektrokardiográfia, melylyel a szív működés zavarait meg tudjuk állapítani s amely mindjárt képen rögzíti meg a szív működés, illetve a pulzus minőségét. A torokmandulák eltávolítása eddig csak véres műtéti uton volt lehetséges. Legújabbban az u. n. elektrokoagulációs eljárással vér és műtét nélkül távolíthatók el a sok bajt okozó mandulák. A sokszor csillapíthatatlan méhvérszek legújabb gyógyításában is az elektrokoagulációs eljárást alkalmazzák, mely a vérereket tartalmazó méhüreg nyálkahártyájának diathermiával történő kiégetésén alapszik. Végül az elektrotechnika legújabb vívmányának, a rövidhullámnak a veszettség elleni felhasználásáról olvasunk. Tomberg neves bécsi fizikus veszettséggel fertőzött kísérleti nyulak fejét rendszeres rövidhullámu besugárzásnak tette ki s arra az eredményre jutott, hogy az

állatok egyharmada teljesen egészséges maradt a Pasteur-féle védőoltás nélkül is. Ugyancsak sikeres kísérleteket folytatnak az ultrarövid rádióhullámokkal a hűtés gyógyításában.

A kémia, vagyis a test szerves és szervetlen anyagi összetételének és eme anyagok elváltozásának tana sokban segítette az orvostudományt előrehaladásában. Meglehetősen miszerű az u. n. anyagcsereforgalomnak komplikált szerkezetekkel való tökéletes vizsgálata, melynek eredményeként megtudjuk, hogy az emberi testben, ebben a bonyolult gépezetben mely anyagok termelődnek fölös, avagy túl kis mennyiségben s ennek megfelelően a betegség oki kezelése óriási lépéssel haladt előre. Egy angol kémikus olyan o-tóanyagot fedezett fel, mely a beoltott állatokat mentesíti a nátha kórokozójával szemben. Az amerikai Rockefeller-intézet laboratóriumában egy nátház elleni oltószert fedeztek fel, melyet közvetlenül a megfertőzött beteg véréből nyertek. A kémiával és élettannal foglalkozóknak hálás munkakörük akadt, mikor sorban jöttek rá, hogy számos betegségnek eddig ismeretlen oka: bizonyos anyagok hiánya a táplálékban. A tudósok rájöttek, hogy ezen anyagok a szervezetre nélkülözhetetlenek, s pl. egyoldalú táplálkozás esetén azoknak hiánya a „beriberi” néven ismeretes, bénulásokkal, szivgyengeséggel járó keletázsiai betegségeket okozzák. A „skorbut”-ról is tudtuk, hogy hiányos közegészségügy és a friss ételek hiánya okozza, (pl. csak konzervekkel való táplálkozás) de a legutolsó évtizedek érdeme az u. n. vitaminok felfedezése. A vitaminok a tápanyagoknak azon részei, melyek nem kalória tartalmuk, hanem jelenlétük révén életfontosak, s hiányuk súlyos betegséghez vezet. A hat legfontosabb vitamin közt (A, B, C, D, E, H) legérdekesebb a D-vitamin felfedezése. Az angolkór néven ismeretes gyermekbetegség eredete sokáig homályos volt. A kérdést egyszerre megoldotta az a felfedezés, hogy egy aránylag egyszerű vegyi anyag, az Ergosterin, ha ibolyántuli sugarak (tehát a napfény vegyi hatású sugarai) érik, átalakul D-vitaminná. Így a D-vitamin mintegy napfény raktárnak tekinthető, s adagolásával meg lehet gyógyítani az angolkórt. Jelentős eredmény a C-vitamin vegyi összetételének (ascorbinsav) és tiszta előállításának felfedezése is. A skorbutnak ez az ellenszere nagy mennyiségben fordul elő a paprikában.

A hormonok titka

A vitaminokon kívül más tényezők hiánya is okozhat betegséget; így a vérszegénység több fajtájáról derült ki, hogy hiányos táplálkozás okozza. Az utolsó negyedszázad egyik legnagyobb felfedezése: a „vészes” vérszegénység eredményes gyógyítása májjal, mely ugylátszik tartalmazza a beteg szervezetből hiányzó tényezőt. Ma már egyetlen injekcióval 5 kgr. májnak megfelelő mennyiséget juttathatunk a szervezetbe. Ezt a felfedezést Nobel-díjjal jutalmazták. A szervezetben a belső elválasztású mirigyekben termelődő vegyi anyagok, a hormonok ismerete is lényegeset haladt. Itt is történt Nobel-díjas felfedezés: az insulin előállítása, mely által már számtalan cukorbetegnek lehetett megmenteni az életét. Ujabbban vált ismeretessé a pajzsmirigy és női nemi mirigyek (petefészek) hormonjának pontos összetétele is. A hormonokat termelő mirigyek működését az agyvelőnek egy része szabályozza, még pedig szervezetünk legkisebb mirigye, az agyvelőfüggelék (Lypophys)is), mely karmester módjára irányítja az egész mirigyrendszert, hogy a szervezet har-

A. SAMSON

uri divat szabóságában

Arad, Str. Alexandrii

Báli idényre

frakkok, szmókingok
a legutolsó divat szerint, legszebb
kivitelben készülnek

Alhandó szövetraktár. 6115

Maszni János építész—építőmester.

Tervezési és vállalati irodája: ARAD, Strada Crisan 3.

Vállal az építészterén mindennemű tervezési és kiviteli munkálatok, továbbá házak felmérése és becslése, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett.

monikus működése biztosítva legyen. A belgyógyászat sok komoly gyógyszerrel gazdagodott azóta, hogy Ehrlich tanár feltalálta a Salvarsánt. Így az egyszerű elemek közül a vas, réz, antimon, bizmut, ezüst és arany nyer alkalmazást a gyógyászatban. A sebészet az utóbbi időkben 3 nagy eredményre hivatkozhat: a fájdalmas megszüntetése helyi és gerincvelőérzéstelenítéssel, továbbá az altatás különböző nemei által; a vérrel való bánásmód tökéletessége és Semmelweis felfedezésének továbbfejlesztése. A sebészet diadalmas harcának egyes fázisai közismertek, de említésre méltó az a nagy változás, melyen a vérrel való bánásmód ment keresztül. A modern sebész, a vértelen műtét híve. A műtét területén adrenalin fecskendez be, melyre a vér-erek összehúzódnak. Az adrenalin felfedezését a japán Takamine tanárnak köszönheti a világ, bár ezen anyag vérzéscsökkentő tulajdonságát már előtte is ismerték — a mézáróselegények. Ha megvágják magukat, a marha mellékveséjének levét nyomták a sebbe, mely a vérzést megszüntette. A beteg vérrel ma nemcsak takarékoskodni tudunk, hanem szükség esetén azt pótolni is. Ha az erekben nincs elég vér, azokat fel kell tölteni. Bizonyos sóoldatokon kívül ez ma vérátömlesztés által történik. Az átömlesztéssel járó sokszor súlyos mérgezési tünetek kiküszöbölése az Amerikába kivándorolt, szintén Nobel-díjas osztrák orvos, Landsteiner érdeme. Ő jött rá, hogy a vérték csoportjából az embereket 4 csoportba lehet besorolni és szabályokat állított fel, hogy mely csoportból lehet a másikba veszélytelenül vért fecskendezni. Az amerikai hadseregben minden katona személyi lapján fel van tüntetve az illető vércsoportja. Minden nagyobb intézetben állandóan rendelkezésre állanak u. n. vértadók (spenderek). Legújabb értesüléseink szerint három angol tudós megtalálta a vérszegénység gyógyszerét. Ezt a fiú utódokra öröklődő betegséget (hemofília) gyógyíthatatlannak tartották. A felfedezett gyógyszer állítólag továbbfejlesztése, melyet bizonyos bróm-sókkal kezelnek.

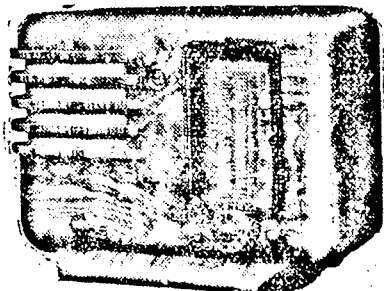
A gyógyítás

társadalomtudománya

A természettudományokon és pszichológián kívül a társadalomtudomány is hozzájárult az orvostudomány előhaladásához. A beteg a társadalom tagja és gyógyításához sokszor szociális viszonyait is szükséges ismerni. A szociális higiéné erősen lecsökkentette a csecsemőhalandóságot. Kiépült a nő- és anyavédelmi szervezkedés, a szülőintézetek ingyenes rendelést nyújtanak a terhes nők számára, kiknek megfelelő kezelése által meggátolható a születendő gyermek vérbaja. Reméljük, hogy az öröklött vérbaj ily módon majd végleg kipusztítható lesz.

Végül nagy érdeklődésre tarthat számot az a tény, hogy már közel vagyunk ahhoz, hogy megdőljön a régi klasszikus mondás, mely szerint csak az anya személye mindig bizonyos, az apáé bizonytalan. Legújabb sikerrel kecsegtető kísérleteket végeznek, arra nézve, hogy az újszülött vérből pontosan megállapítható legyen az apa kilétének személye, amely megállapítás rendkívüli horderővel bír az igazságszolgáltatás szempontjából is.

Menyasszonyi fátyol és koszoru különlegességek és különleges saját készítésű művirágok
DEIN PAULA Arad, Str. Bratianu 9

Hallgassa meg a csodás hangu rádió újdonságainkat

Az összes világmárkák raktáron! Szenzációs olcsó árak! Kedvező részletfizetésre kaphatók. Állandó rádiókiállítás!

HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Eulev. Regele Ferdinand No 27. 5850

Az Állami Sorsjáték sorsjegyével a kezében, a szerencsével 12-szer - minden hó 15.-én jog találkozni.

1937
FERENCET
1937
MILLOKAT
1937
BONDOLGÁGUT

ha már 1937.-év elején
SORSJEGYET
 vásárol.
 Az ÁLLAMI
SORSJÁTÉK

Miért nem nősült meg soha LISZT FERENC?

— Ismeretlen részletek a világhírű magyar zeneköltő intim életéből —
 Asszonyok végzetes szerepe Liszt Ferenc életében

A bucsuzó évben az egész világon Liszt-koncertek rendezésével ülték meg a halhatatlan mester születésének 125. és halálának 50. évfordulóját. Fényes üstökös kóválygott az égen születésének északán és Liszt Ádámé remegve gondolta, nem mindennapi ember lesz a fiából, aki ilyen égi jel alatt született. És csakugyan! Liszt pályája is lángoló, fényes csóvaként ivelt a magasba, de nem zuhant le, hogy sötétséget hagyjon maga után. Művészetének maradandó, örök részét, szerzeményeit, csak most kezdik igazán értékelni.

A mesébe illő sikerek és ünneplések nem kapták el az ihletett művészt. A sors különben is mindig gondoskodott, hogy elegendő szurós tövis kerüljön rózsákkal telehintett utjára. Sok, sok keserűség, rosszakarat és hálátlanság érte kora ifjúságától késő öregségéig és ebben legnagyobb részük a nőknek volt, akik úgy rázottak körülötte, mint a darazsak a méz körül. Pedig nem volt Don Juan természet. Mint minden igazi nagy szellem, Liszt is nagyrabecsülte a nőket és nem tekintette őket muló játékszernek, amelyet eldobnak, ha meguntak.

Első, tiszta, mély szerelme Caroline de St. Srig volt, egy dús gazdag francia miniszter leánya, akinek a pelyhedző bajszu délceg Liszt zongoraórákat adott. Az órák alatt a két fiatal szív összedobott és Liszt, a rá váró fényes jövő tudatában, bátran állt a miniszter elé, hogy megkérje leánya kezét. De a miniszter nem zongoraművész volt óhajtott. Sürgősen cselekedett. Beszüntette a zongoraórákat, aztán gyorsan férjhezadta Caroline-t d'Aubigny grófnak. Lisztet megtörte szerelmének elvesztése. Teológiai tanulmányokba mélyedt és pap akart lenni. De az életkedv és a forró nyugtalan művészvér hamarosan ismét felülkerekedtek benne. Művészetébe elmélyült, a szenvedéssel emberibb lett.

Az emancipált Dudevant bárónő szalonjában — aki Georges Sand néven inkább Musset és Chopinhez való viszonya, mint csekély irodalmi értékű regényei miatt lett híressé — találkozott élete másik nagy szerepet játszó nőalakjával De Flavigny Mária Franciskával, aki d'Agoult grófnak volt a felesége.

A grófné első látásra szerelme gyulladt Liszt iránt. Az hogy hat évvel idősebb volt Liszt-nél, nem akadályozta abban, hogy zabolátlan természetű egész hevével ne vesse magát ebbe az érzelembe. Párisban a családja korlátozta egy kissé, de mikor 1834. tavaszán Lisztet Genébe hívták hangversenyezni, d'Agoultné csapót-papot Párisban hagyott és utánament. Így végre egyesült a két szerelmes.

Szerelmüknek hamarosan gyümölcse is lett. Még ez év decemberében született egy csöpp kis lányuk, aki a kereszttségben Blondine nevet kapott. Nem vert fel annyi port a zenetörténetben és a botránykrónikában, mint a második lány, Co-

Kaszával jöttél, csuf halál, hozzám,
Kár volt a fáradságért, itt a HORIA-án.

sima, aki sok fájdalmat okozott apjának az által, hogy Bülow Hanssal kötött házassága alatt viszonya volt Wagner Richarddal és még csunyább színben mutatta ki önző, szivtelen természetét a halálánál. Nem akarta, hogy a bayreuthi ünnepi Wagner-játékokat a gyász megakassza és ezért titokban tartotta Liszt halálát. Napokig temetés nélkül hagyta a holttestet a forró nyárban. Cosima 1837. dec. 25-ikén született a Comó-tó melletti Bellagióban.

Az ifju pár bejárta Európát. Annak ellenére, hogy házassági levelük nem volt rendben a legjobb társaság ajtajai nyitva álltak előttük. Liszt Ferenc zsenijének sokat megbocsátottak. A gyerekeket Liszt törvényesítette és igyekezett V. Ferdinándnál magyar állampolgárságot kieszközölni számukra.

A D'Agoult-regény

De a kicsinyes természetű, alapjában véve felületesebb d'Agoult grófné és a nagyvonalú, nemeslelkű Liszt között mindig élesebbé váló lelki ellentétek keletkeztek. Még 1839. májusában megérte Liszt azt az örömet, hogy egy fiucskát szorítson karjai közé. Ez a kis Dániel lett a szemétfénye, de ez sem tudta áthidalni az őrült ami a grófné és Liszt között támadt. D'Agoultné 1839. telén a gyerekekkel visszatért Párisba, Liszt pedig Magyarországra jött, hogy a rettenetes pesti árvízkatasztrófa károsultjait javára hangversenyezzen. Azért leveleztek egymással a gyerekek érdekében, a nyarat pedig mindnyájan a kies fekvésű szép Nonnenwerthben együtt töltötték. De ez sem tartott sokáig. 1943-ban volt az utolsó családi együttléjük. utána a szakítás véglegessé vált. Érdekes és a művészlélek megfoghatatlan rejtelmei közé tartozik, hogy éppen az utolsó nyáron csendültek fel Liszt lelkében azok a gyönyörű dalok, amelyeket d'Agoult-dalok néven ismer a zenetörténet.

Mi volt a szakítás végleges oka? Ezt még a levelezésükből sem lehet teljes biztonsággal megállapítani. Vannak, akik Lola Montezt, a gyönyörű spanyol táncosnő híres, sőt hírhedt személyét látják a kulcszák mögött. De a grófné nem vehetett sokat Liszt szemére, mert az utolsó években az ő lelkiismerete sem volt mentes ilyen kis flörtöktől. Inkább lelkiükben kell az okokat keresni.

Liszt azonban nagyszerűen viselkedett. Mindvégig megőrizte tartózkodó uritól. Soha nem használt fel a grófné ellen olyan bizonyítékokat, amelyek a grófné hírnevének ártanak és javára billentették volna a mérleget. Járt tovább az utat, amelyet a sors kiülött számára a halhatatlanság felé.

Oroszországban hozta össze a végzet azzal a nővel, aki élete végéig a legnagyobb befolyást gyakorolta Liszt életére és művészetére egyaránt. Sayn-Wittgenstein Carolina hercegnő 1847. februárjában Kievből hallotta először Lisztet zongorázni. Mély benyomást tett rá emberfeletti tökéletességű játéka. A lengyel származású hercegnőt szülei hozzákényszerítették a jóval idősebb és szellemileg is mélyen álló Sayn-Wittgenstein hercegnőhöz. A hercegnőnek érdeke volt a muzsika iránt, érdekelte a filozófia, szerette a képzőművészeteket. Sokat foglalkozott bájos kislányának, Máriának nevelésével, de még a kicsike sem tudta a szülőket egybehangolni. A hercegnő két év óta különváltan élt urától, mikor Lisztet megismerte. Meghívta családi birtokára, Woronincere, 1847. őszutóját ott töltötte Liszt.

Gyönyörű, napsugaras ősz volt. A sárguló gesztenyék lombja alatt nemcsak a Dante szimfónia született meg, hanem a szép, fiatal és zsenieszen hercegnő iránti szerelem is feltámadt szívében.

Elhatározták, hogy a hercegnő házassága felbontását kéri a színódustól és egybekelnek. Liszt úgy gondolta, felhagy a koncertezéssel, csak kompozitori tevékenységének fog élni. Közben az orosz cár testvére, Mária Pawlowna weimari nagyhercegnő udvari karnaggyá nevezi ki.

Egy hideg februári napon, 1848-ban érkezett Liszt Weimarba. A Hotel zum Erbprinzen-ben vett lakást, amely már Bachnak és Beethovennek is szállást adott. Nemsokára megérkezett Carolina hercegnő is a kislányával és az Ilm partján fekvő gyönyörű Altenburg kastélyt vette ki. Oda járt fel Liszt naponta látogatónak. De két hét sem telt el és átköltözött az Altenburgba. A weimari polgárokat ez a költözködés igen megbotránkozta. Az udvar hivatalosan nem vett tudomást a dologról, a kényelmes struccpolitikát választotta. Megelégedett azzal, hogy a Liszt Ferenc nevére szóló meghívókat továbbra is a Hotel zum Erbprinzen-be címeztette. Innen továbbították az Altenburgba.

Az idő telt és Sayn-Wittgensteinné házasságának felbontása még mindig késélt. Az orosz színódus ugyan a hercegnő javára döntött, de Carolina katolikus volt, szükséges volt a katolikus egyház beleegyezése is. És éppen a katolikus egyház támasztott nehézségeket az iratok körül, bár azokat az orosz külügyminisztérium is hitelesítette. Más baj is volt: az új orosz cárnak nem tetszett a hercegnő és Liszt barátsága. A hercegnő oroszországi birtokait elkoboztatta, sőt még polgári jogaitól is megfosztotta. Ez villámcsapás gyanánt hatott Lisztékre. A mélyen sujtott asszony Rómába sietett, hogy magánaudiencián kérje IX. Pius bontsák fel házasságát. A pápa biztosította, hogy jóakarattal kezeli az ügyet, de ítéletét az okmányok hitelességétől és a tanuvallomások perdöntő értékétől tette függővé.

A hercegnő már 42 éves volt. Élete delén túl,

szeretett volna révbe jutni. Boldoggá tette a remény, hogy nemsokára minden szenvedésnek vége. Diadalittasan írt Lisztnek, hogy jó kerékvágásban halad ügyük, nemsokára egybekelhetnek. Lisztet örömmel töltötték el a római hírek. Utak indult az Örök Város felé 1861. őszén. Lelke tele volt békével.

Az esküvő dátumát 1861. okt. 22-re, Liszt ötvenedik születésnapjára tűzte ki Sayn Wittgensteinné. Liszt és néhány jóakarójuk figyelmeztette, hogy csendben, minden feltűnés nélkül, esetleg valahol a külföldön esküdjének meg. De a hercegnő túl boldog volt ahhoz, hogy szerény legyen.

Október 20-ikán érkezett Liszt Rómába. Másnap a jegyesek a szentségekhez járultak. A S. Carlo al Corso gyönyörű temploma már fel volt díszítve az esküvőre. Babérrdő, futószőnyeg szikrázó csillárfüzérek díszítették a főhajót. Az esküvő a rómaiak figyelmének központjában állt. Már csak az éjszaka választotta el az esküvőtől Lisztet és a hercegnőt. Ekkor a felékesített, ünnepváró termekbe behuht a végzet. Késő éjjel küldönc jött a Vatikánból, hogy az esküvőt el kell halasztani. A hercegnő egyik rokona fellebbezett a házasság ellen azzal, hogy a tanuvallomások közt egy hamis is van. Ezért kénytelenek az ügyet újból megvizsgálni.

Vissza az egyházhoz

Ennyi csapás alatt megtört a hercegnő ereje. Isten ujját látta az egészben. Az iratokat nem küldte vissza a Vatikánba, lemondta az esküvőt, értesítette a meghívott vendégeket az esküvő elmaradásáról és bezárkózott. Teljesen visszavonult a nagyvilági élettől, filozófiai, teológiai művek tanulmányozásába merült és a szegények istápolásával igyekezett hegeszteni a sebeket, melyeket az élet ütött ráta.

Liszt is magába mélyedt életet folytatott. Elfogadta egyik tisztelőjének, az oratorianus barátok apátságának a meghívását és a Monte Mario hegyén élt pár hónapot. Ez alatt sok gyönyörű egyházzenei művet írt. A hercegnőt gyakran látogatta meg. Csendes, meghitt beszélgetéseket folytattak, mindketten megadással haitották le a fejüket Isten rendelése előtt. Lisztben mind élénkebbé vált a vágy ifjuságának álma, a papi hivatás iránt.

1865. tavaszán meghalt Sayn Wittgenstein herceg. Most már nem volt akadály a házasságnak. De sem Liszt, sem a hercegnő nem akarták többé. Kifáradtak a küzdelemben, a csalódásokban. Közben oly nagy lelki átalakuláson mentek át, hogy más lett az életcéljuk. Csöndesen folytatták a maguk útját és 1865. április 25-ikén Liszt Ferenc, minden idők legnagyobb zongoraművésze felvette az egyházi rend alsó fokát.

Sok, sok dicsőség, szenvedés várt még rá, míg 1886. júliusában átment az örök életbe. Carolina hercegnő még egy évig élte túl élete nagy szerelmét.

Ez Liszt Ferenc házassági kísérleteinek hites története.

Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság Cluj.

Főügynökség: ARAD, Strada Horia 2.

TELEFON: 723.

Üzletágai:

Élet-, tűz-, betörés-, jég-, baleset-, szavatossági-, érték- és áru-szállítmány-, üveg- és nepbiztosítás (sorsolással) a legelőnyösebb feltételek mellett.

Turisták táncestélye január 16-án a Fehér Keresztben

A romániai Strassnoff Ignác

Hazatoloncoltak egy világcsavargót, akinek 470 neve volt és összesen nyolcszázszor tartóztatták le Európában

Ghesner Albert, a brailai szélhámós összesen tizenkét órát ült kalandos pályatutása alatt börtönben — Bucuresti-ből visszautazott Braila-ba az ötvennégy éves férfi, aki 1907-ben kezdte a csavargást

Bucuresti. Amerikában külön szervezet él, melynek tagjai nyughatatlanná válnak emberekből állnak, akiknek legfőbb ismertetőjele, hogy egy-két hétnél tovább nem bírják ki egy helyen, kalandvágyuk mindig tovább kergeti őket ismeretlen tájak felé, ismeretlen emberek közé. A „Tramp”-ek szervezetét jól ismerik és a végtelen amerikai kontinensen kereszttülszáguldó tehervonatok személyzete le sem meri kergetni a vonatból a „Tramp-potyautást”, mert jól tudják a vasutasok, hogy a furcsa szervezet bosszút áll megbántott tagjaiért. Sokszor jó állású, nyugodt egzisztenciájú embereken vesz erőt a vándorlás örülete, otthagynak mindent, otthont, pozíciót, családot és a távoli, ismeretlen kalandok csábításának engedve indulnak el meghatározatlan céllal a bizonytalanságba.

Valahogyan az amerikai tramp-regények jutottak eszembe, amikor Ghesner Albert, a nemrégiben hazatoloncolt kalandor fantasztikus életregényét hallogtam. A bűnügyi nyilvántartó igen érdekes adatokat érte el erről az emberről, akinek származására nézve megjegyzi, hogy Ghesner Johanna brailai munkásnőtörvénytelen fia, aki jelenleg 54 éves és huszonkilenc évi bolyongás után toloncoltak haza Bécsből. Ghesnernek biztos állása volt a háborúelőtti világban Braila-n, a nyugodt élet azonban sehogyan nem felelt meg kalandorvágyának és egy napon otthagya egzisztenciáját, családját és csavargó-útra indult. A hivatalos adatok még megállapítják, hogy a nyughatatlán fiatal embert 1907-ben tartóztatták le először Bucuresti-ben csavargásért. Pár nap múlva szabadlábra került és akkor eltűnt szem elől. Az időnként beérkező külföldi rendőri jelentések számoltak be évek múltán kalandos pályafutásáról.

Ghesner az évek során főképpen megtanult németül, franciául, angolul, olaszul, sőt arabul is és — mint az adatok elárulják — elegáns, biztosmodoru és fellépésű férfi lett belőle, akiről azonban senki sem tudta megállapítani, miből él. Néha rongyosan csavargó távoli kikötőkben, pár hét múlva azonban elegáns bőröndökkel érkezett meg valamilyen mondain fürdőhely impozáns szállodájába. Egy-két hét múlva megint eltűnt, éppen olyan titokzatosan, mint ahogyan érkezett.

A bucuresti-i bűnügyi nyilvántartó szerint

Ghesner Albertet összesen 470 álnéven ismerték a különböző külföldi rendőrségek és összesen 800-szor tartóztatták le, 40 különféle bűncselekménnyel vádolva.

A névsorban szerepel csalás, sikkasztás, hamiskártyázás, lopás, zsebtolvajlás, leánykereskedés, házasságszedelgés, okirathamisítás és még más hasonló vád, de Ghesner ügyesnek bizonyult, mert a további adatokból kiderül, hogy

mindössze tizenkét órát töltött börtönben az egész idő alatt,

mindig sikerült tisztáznia magát a vádak alól. Hogyan — az az ő titka.

Változó bő készlete volt álnevekből és álnévnyelvényekből. Minden városban más néven szerepelt, így Nápolyban Charles Blanc francia állampolgár, Stuttgartban Labrose Albert, Tuniszban Leventin Leon kairói születésű, Bruxellesben Gambetta Louis, Frankfurtban Letellier Albert, Livornóban La Croix Lucien kanadai állampolgár, Stockholm-ban Ghenff Karl néven szerepelt és csupán Londonban és Bécsben élt tényleges nevén. Az angol és osztrák fővárosban bucuresti-i mérnökként bonyolította le rejtélyes üzleteit. Az utóbbi helyen azonban megjárta, a bécsi rendőrség gyanusnak találta „mérnök urat” és őrizetbe vette a világ-

csavargót, amíg a bucuresti-i rendőrségtől kért adatok be nem érkeznek. Bucuresti-ben utánanéztek a nyilvántartóban és megállapították, hogy Ghesner Albert tényleg román állampolgár ugyan, de nem mérnök. A bécsi rendőrség gyorsan elintézte az adatok beérkezése után az ügyet, Ghesner Albertet hazatoloncolták.

A világcsavargó huszonkilenc esztendő után így érkezett vissza a fővárosba. Nyugodt mosollyal üdvözölte azokat a hatósági közegeket, akik átvették. Ghesner Albert megőszült... elegáns világi lett belőle, aki szellemes érdeklenséggel várta, mi határoznak további sorsa felett... Jól tudta, hogy semmiféle konkrét vád ellene nem merült fel. És igaza volt. Néhány nap múlva szabadlábra helyezték. Amikor megkérdezték, milyen terveket szőtt a jövőre nézve, fölényes mosollyal jelentette ki:

— Egyelőre hazautazom Braila-ba. Azután... magam sem tudom... valahogy csak lesz...

Ghesner Albertet, aki huszonkilenc év alatt alaposan megtanulta, hogyan lehet a levegőből megélni, nem izgatja a jövő. Az ő életművészetét nem rendítheti meg semmiféle gazdasági válság. A brailai Strassnoff három évtized tapasztalataira támaszkodva üzen háborút az életgondoknak...

Legrosszabb esetben megírja emlékiratait, amelyekben 54 életévének bölcs, leszűrdött tapasztalatait közli izgalmas kalandjainak színes leírása során, a kalandregények szerelmeseivel... Talán erre is gondolt, amikor fölényesen visszautasított minden interjú-kísérletet, amellyel egy-egy reménykedő újságíró próbált közeledni az életművészek eme koronázatlan fejedelméhez, az európai „tramp-rendszer” első uttorójához.

(—rosi.)

Január 5-én temetik

Habsburg Frigyes főherceget

Budapestről jelentik: Szerda reggel Magyarországon magyaróvári birtokán szivszélhűtésben meghalt Habsburg Frigyes főherceg. A főherceg a háború alatt az osztrák-magyar hadsereg főparancsnoka volt. Az elhunyt főherceg temetése január hó 5-én lesz a magyaróvári kastélyból. A főherceg holttestét ma bebalzsamozzák. A koporsó mellett állandó diszörtség áll. Egyik napon Albrecht főherceg, Frigyes fia is részt vesz a diszörtségben. A temetési szertartást dr. Sörödy Justinian hercegprimás végzi.

Vasárnap, január 3-ikán nyílik meg a „Pro Arte” egyesület kollektív kiállítása

Beszámoltunk arról, hogy Arad-on megalakult a „Pro Arte”-egyesület, amely művészi propagandán kívül a kulturközeledést tűzte ki jelszóló zászlajára. Az egyesület kiállítások rendezését, kultur-előadások tartását állította programjába és ennek első pontja megvalósításaként a „Pro Arte”-be tömörült művészek vasárnap, január 3-ikán nyitják meg az arad-i Kulturpalotában kiállításukat. A kiállításon részt vesznek: Vulcu Mariora, Olinescu Marcell, Toader Iulian, Costin Silviu, Mihulin Virgil, Feier Petru, Tiuca Teodor, Virányi Endre, Soós A., Poor Mihály, Mureşanu Leontin, dr. Belu St. és Rafiroi Silvestru. A kiállítás vendégeként szerepel az egyesület tagjain kívül a jelenleg Arad-on tartózkodó Csermák, a neves csehszlovák festőművész, aki néhány értékes vásnával szerepel. A január 3-iki tárlatnyitás iránt általános érdeklődés nyilvánul meg és bizonyosra vehető, hogy Arad művészetszerető közönsége sorából sokan fogják megtekinteni a kiállítást. Különös érdekesége a kollektív kiállításnak az, hogy annak keretében művészettörténeti előadásokat tartanak: Borneas Tiberiu, Olinescu Marcell, Tiuca Teodor, Miloia Ioachim, Veselie Sabin, Costin Silviu, Virányi Endre, dr. Belu és Rafiroi Silvestru. A „Pro Arte”-egyesület hamarosan újabb akcióval lép a közönség elé.

5 vagon karácsonyát csempészték a külföldre és emiatt több letartóztatás történt

Magyarországon deviza- és valutarendőrségért vonják felelősségre azokat, akik engedély nélkül szállították és vitték a csempésztett kenyérből

Az Aradi Közlöny már egy hónappal ezelőtt beszámolt arról, hogy Romániában nagyon megnövekedett a karácsonyfa exportját, mert a felsőbb fórumok azt akarták elérni, hogy ezek a fák a belföldi lakosság számára maradjanak az országban és ezáltal olcsóbban juthasson a karácsonyfákhoz a közönség.

Mivel rendes úton majdnem lehetetlenség volt a karácsonyfát a külföldre szállítani, a határon többen átcsempészték a kisebb-nagyobb fenyőfákat, amelyekért a szomszédos országokban elég magas árat értek el.

Többek között Magyarországra is igen sok karácsonyfát vittek át hatósági engedély nélkül. Erről még karácsony előtt tudomást szerzett a Magyar Nemzeti Bank mellett működő valuta- és devizarendőrség, amelynek detektívjei a karácsony-előtti napokban végigjárták a budapesti piacereket és megállapították, hogy rendkívül sok karácsonyfát kínáltak eladásra.

A detektívek kihallgatták az eladókat, akik pontosan megadták a felvilágosításokat arról, hogy kiktől vásárolták a karácsonyfákat. Így sikerült megállapítani a fenyőfák nagybani eladóit és

azt is, hogy Romániából és Csehszlovákiából öt vagon karácsonyfát szállítottak engedély nélkül a magyar fővárosba.

Tekintettel arra, hogy az ilyen exporthoz a Magyar Nemzeti Bank előzetes szállítási és deviza-kiutalási engedélyre van szüksége, amivel azonban sem a szállítók, sem a magyarországi vevők nem rendelkeztek, a valutarendőrség részletes jelentést nyújtott be a királyi ügyészséghez a további eljárás lefolytatására.

Az ügyészség azonnal intézkedett és elrendelte a kinyomozott tettesek letartóztatását. Ezek között öt budapesti és három romániai szállító szerepel, de a megbízható jelentés szerint még több letartóztatás is várható.

A magyarországi Jegybank az ilyen cselekményt „pengőkiadási” visszaélésnek minősíti és a devizatorvény alapján szigorú büntetés kiszabását kéri a bíróságtól. Már eddig is rendkívül sok hasonló ügyben hoztak súlyos ítéleteket, mert nemcsak azokat büntetik, akik pengővalutát, vagy devizát visznek ki az országból, hanem azokat is, akik a Jegybank tudta nélkül juttatják el az árukat összegeket a címzetetteknek.

Városi Színház

Szenzációs újévi műsor a színházban!
Délután 3 és 6, továbbá este 9 órakor

Január 16-án éjjel

izgalmas bűnügyi történet érdekesítő esküdtszéki tárgyalással, amelyen az esküdteket a közönség köréből sorsolják ki.

A szintársulat három utolsó előadása.

A Consum Kereskedelmi Részvénytársaság

boldog új évet kíván

Igen tisztelt bevásárlóinak.

SPORT KÖZLÖNY

Belgiumban és Hollandiában játszik februárvégén az országos válogatott csapat

— Dobra a válogatott középfedezet-jelöltje —

București. Az országos válogatott csapat számára február 21- és 24-ére nagyszabású programot sikerült lekötni, amely Belgiumba és Hollandiába szólítja a válogatott együttest.

Február 21-én és 24-én ugyanis a spanyol válogatott csapatnak kellett volna Brüsszelben (Belgium), illetve Amszterdam (Hollandia) ellen kiállnia, azonban a Spanyolországban dúló polgárháború következtében nem tud eleget tenni kötelezettségének. Az ilyenformán szabaddá vált terminusokra az FRFA felajánlotta a válogatott csapatot és elvben már megegyezés is jött létre a három ország szövetségei között.

Három liga-csapat és pedig a Venus, FC Rapid és a Ripensia átiratot intéznek a szövetséghez, amelyben közlik, hogy hajlandók játé-

kosukat a válogatott rendelkezésére bocsátani. Amennyiben a belga—holland turát véglegesítik, úgy a válogatásnál számbajöhető játékosokat a fővárosban — esetleg Timișoara-n — összegyűjtik és megkezdik a közös edzést, amely február 15-ig tart.

Jólétesült körökben már tudni vélik a válogatott csapat összetételét is, amely főként a Ripensia, Venus és FC Rapid játékosából kerül ki. Az összeállítás az alábbi volna:

David (CAO)—Bürger (Ripensia), Albu (Venus)—Vintila (FC Rapid), Dobra (Gloria), (Fanescu (FC Rapid), Raffinszky (FC Rapid)—Bindea (Ripensia), Bodola (CAO), Lengher (FC Rapid), Petea Valcov (Venus), (Schwarz (Ripensia), Dobai (Ripensia). (Bogdan (FC Rapid).

Van-e keresnivalónk a KK-n?

Középeurópai Kupa... Egyike a legnagyobb, legérdekesebb és legértékesebb futball-megnyilvánulásoknak, amely minden évben két-három hónapon át lázban és izgalomban tartja nemcsak a szorosabb értelemben vett középeurópai államokat, hanem ugyyszólván egész Európa sportközvéleményét.

Hosszu évek során át négy nagy futball-nemzet: Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország és Olaszország legjobb csapatai mérték össze erejüket a kupabirtoklásért folytatott küzdelemben és a leggyakrabban az Auszriának és a Sparta-nak sikerült a pompás trofeát egy-egy évre birtokba vennie. A Slavia, Sparta, Zsidenice, Admira, Rapid, Austria, Vienna, Hungária, Ferencváros, Ujpest, Bologna, AS Roma, Juventus, Ambrosiana mindmennyi művészei a labdarugásnak és a közüliük kikerülő kupagyőztes valóban megérdemli a „Középeurópa legjobb klubcsapata” büszke címet.

A Középeurópai Kupaküzdelmekbe legutóbb Svájc is bekapcsolódott és a fejlett svájci labdarugás reprezentánsai bár még nem voltak teljesértékű ellenfelei az évek során át lefolyt kemény küzdelemben megedződött osztrák, csehszlovák, magyar és olasz csapatoknak, szereplésüket mégis siker kísérte.

A kupabizottság legutóbbi ülésén — mint ismeretes — nagyjelentőségű határozatokat hoztak: az eddig résztvevők mellé két új csapatot soroztak be a kupaküzdelmekbe és pedig Románia és Jugoszlávia reprezentánsait. A román és jugoszláv futball fejlettsége külföldi szakértő körök figyelmét magára vonta és azok az eredmények, amelyeket csapataink külföldi csapatok ellen értek, egyengették az

utat a.KK felé.

Románia bajnokcsapata 1937. évben tehát résztvesz a Középeurópai Kupaküzdelemben. Nagy megtiszteltetés ez az eljövendő országos bajnok számára, de egyszersmind hatalmas feladat is. Csapataink ugyan megedződtek a különböző nemzetközi találkozások során, de még korántsem rendelkeznek azokkal a képességekkel, amelyek ilyen nagy csaták eredményes megvívásához szükségesek.

A bajnokság befejezése után alig pár hét áll rendelkezésre és ezt az időt különösen ki kell használni és speciális, gondos tréninggel kell készülni az első KK-meccsre: valamely külföldi metropolisban való szereplésre vagy pedig valamely európai futballnemzet reprezentánsának méltó fogadására. Akár a Venus, CFR vagy Ripensia, esetleg más csapat legyen az az együttes, amely Romániát ebben a küzdelemben képviseli, az ország sportközvéleményének egy emberként kell mögötte állania. Minden sportembert, aki híve a labdarugásnak, örömmel tölt el az a kitüntetés, amellyel Románia legjobb csapatát a KK-küzdelmekbe besorozták és most a kiválasztott csapaton a sor, hogy az adott körülményekhez mért sikerrel meg is állja helyét...

O A nemzeti bajnokságban, az alkerületi bajnokság első és második osztályában szereplő valamennyi játékos megtalálja adatait a közelmúltban megjelent futball-évkönyvben, amely minden sportembernek nélkülözhetetlen kézikönyve. A nemzeti bajnokság különböző csoportjainak pontos táblázatait, kimutatásait, góllövő listák és egyéb statisztikai kimutatások teszik érdekessé és értékessé a futball-évkönyvet, amely minden újságárus borbélyban kapható. Ára 8 lei.

FABRICA DE BERE

AZUGA

aradi képvisellete

boldog újvet kíván

i. t. vevőinek és fogyasztóinak!!!

A Charlton Athletic

London új kedvence. A III. ligából pompásan előretört csapat népszerűsége már-már veszélyezteti London régi kedvencének, a Chelsea-nak nagy sikereit is. Annál is inkább, mert a Chelsea, bármennyire szeretik is, sehogy sem akarja ezt a szeretetet megháldani. Állandóan a tabella alján tanyázik... A végén még kiesik az I. ligából és — a szurkolók kegyéből is...

Francia-angol ifjusági válogatott Párisban

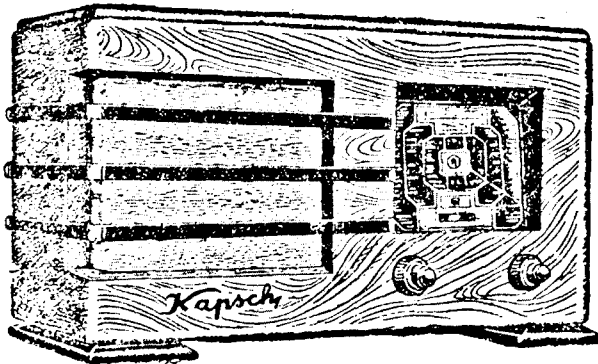
Páris. A francia és angol labdarugó szövetségek érdekes tervet akarnak megvalósítani. A tavaszi idény folyamán Párisban mérkőzést rendeznek, amelyen a francia és az angol ifjusági válogatott csapatot állítják szembe egymással. Az meccset a Parc des Princes-beli stadionban játsszák le és a labdarugás népszerűsítése céljából Páris diákjai között 40 ezer jegyet osztanak szét díjmentesen.

O Eisenbeisser a Juventusban? Eisenbeisser és Mihaileanu, a bucurești-i Venus két játékosa előrehaladott tárgyalásokat folytat a bucurești-i Juventus vezetőségével és igen valószínű, hogy a két kiváló fedezetjátékos leszerződik a Juventushoz.

O Egyiptom adta le elsőnek a nevezését a februárban Badenben lebonyolításra kerülő asztali tenisz világbajnokságokra.

O Vasárnap lesz az arad-i „Sparta” sportegyesület közgyűlése. Január 3-án, vasárnap délután tartja évi közgyűlését az arad-i „Sparta” sportegyesület. A közgyűlés a Consistoriul utca 50. sz. alatt levő Sipos-féle vendéglőben lesz.

RADIO KAPSCH 1937!

A wieni mintavásár szenzációja.

Világsláger!

Minden jobb szaküzletben kapható.

6188

Vezérképviselő: **HIRSCHMANN**, ARAD, Str. Gh. Lazar 17.

KELL & KRAUSZ

ARAD

MAGAZIN DE MODA
EXQUISITE

FONDA TI 1883.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megsemmisített választás

A társadalombiztosító-pénztár ezer és ezer tagja, akinek fizetéséből hetenként vagy havonta a törvény előírásainak megfelelően szabályszerűen levonják a tagdíjat, vagy pedig — iparos lévén — maga fizeti be a betegségyógyító-pénztárnak járó illetéket és akinek a pénztár ügyeibe édes-kevéssé a beleszólása, némi rezignációval olvasta azt a néhány soros hírt, amely szerint a munkaügyi miniszter rendeletileg feloszlatta a központi társadalombiztosító-pénztár alig két héttel ezelőtt megválasztott tanácsát és az új választást január 17-re tűzte ki. És ugyancsak a beletörődés egy bizonyos érzésével vette tudomásul az újsághírnek azt a szerényen meghuzódó mellékmondatát, hogy a két héttel ezelőtt megtartott választás költségei egy félmillió lejt tettek ki és nyilván ugyanennyit igényel majd a tanács január 17-iki, újból, most már nyilván más összetételben történő megalakulása is.

A tag — akinek ebbeli minőségét tudvalevőleg az illeték fizetése adja meg és akinek a társadalombiztosítóval szembeni szerepe gyakran csak erre az inkább passzívnak mondható tényre szorítkozik — nem azért fogadta a már tradíciószámra menő rezignációval a hírt, mintha a félmillió lejt nem tartaná tekintélyes és figyelemreméltó összegnek, de mert az esztendő folyamán hozzászólt és nyilván maga is belátta, hogy a társadalombiztosító-pénztár célja és feladata csak másodsorban a tag, illetve annak szolgálata, elsőrendű célja, helyesebben: lényege azonban az adminisztráció.

A beletörődésnek és az adminisztráció, a hivatali feltétel nélküli tiszteletének hangulatában azonban mégis elmélázott azon, hogy vajon mi célt szolgált az újonnan megválasztott központi tanács feloszlata és miért nem maradhatott hivatalában az a tanács, amelynek értékét bizonyos mértékben talán az is reprezentálja, hogy már megalakulása, mondhatnánk: megszületése pillanatában félmillió lejes befektetést igényelt. Miért kellett tehát ennek a tanácsnak mennie?

A már fentebb idézett néhánysoros újsághír szerint azért, mert megválasztásánál némi formai hibák történtek.

Felmerül azonban egy másik, szerény kérdés is: vajon azért alakult a betegségyógyító-pénztár intézménye és azért fizetik a biztosítottak tizedre a tagdíjakat, hogy bizonyos urak bekerüljenek a pénztár központi tanácsába vagy kimaradjanak onnan? Helyet kaphatnak-e egy ilyen intézmény vezetésében, irányításában az érdekcsoportok, a politika szempontjai? Helye van-e egy ilyen intézménynél, amelynek hivatása a betegállományba került biztosítottak gyógyításáról, orvossal, gyógyszerrel való ellátásáról minél tökéletesebb gondoskodás, szanatóriumok emelése és általában az egész intézmény színvonalának emelése, fejlesztése. — helye lehet-e ennél az intézménynél a politikának?

Kik azok, akik legjobban tudják, akik leginkább érzik, hogy mik a hiányok, mik a tennivalók, a megvalósítandók ennél az intézménynél? Természetesen: a tagok. Kiknek lehet szavuk ennek meghatározásában? A tagoknak.

Nem mi mondjuk ezt, hanem a társadalombiztosító-pénztárról szóló törvény, amely önkormányzatot ad ennek az intézménynek és éppen ennek az önkormányzatnak érdekében intézkedik úgy, hogy a társadalombiztosító központjának élére is választott tanácsot állít.

A társadalombiztosító-pénztár tagdíjait politikai pártállásra való tekintet nélkül fizetik munkaadók és alkalmazottak. Engedtettségek tehát nekik, hogy az intézmény irányításában, ugyancsak politikai pártállásra való

Fontos események a belföldi fapiacon

A fakereskedők a termelői és engros árak maximálását kérik — Nagymennyiségű dongafát szállítottak Algirba — Németország gyufagyártásra alkalmas fat és más műfát keres — Az exportkötelvek láttamozása

Arad. A belföldi fakereskedők érdekviseleti szerveinél szerzett értesülésünk szerint a fapiacon igen érdekes és fontos események történtek az utóbbi napokban. Tudvalevőleg a minisztertanács már évek óta elsőrendű közszükségleti cikknek minősítette és még 1932-ben elrendelte a tűzifa árak maximálását. Ez ellen a tűzifa kereskedőknek voltaképpen semmi elvi kifogásuk nincs, amint hogy ellenvetés nélkül tudomásul vették a spekulatív törvény azon rendelkezéseit is, amely szerint a fa kicsinybeni eladásánál 30 százalék bruttó hasznot számíthatnak. A kicsinybeni fakereskedők egyenesen azt kívánják, hogy mindenki legalább 30 százalék bruttó hasznot számítson fel, de ez lehetetlenség, mert ma 30 százaléknál jóval alacsonyabb haszonnal is be kell érn. Ugyanis lehetetlenség üzletet kötni 30 százalék haszon mellett és így jóval olcsóbban kell a fát eladni.

A tűzifa detail kereskedők a maximálás módozatai ellen emelnek kifogást. Ugyanis a tűzifát az egész országban a kicsinybeni kereskedőkkel szemben maximálták, ellenben figyelmen kívül hagyták a termelői és nagykereskedői árakat, másszóval: ez a két fakereskedői csoport minden megkötöttség nélkül, szabadon kialakult árak mellett adhatja el a fát a kiskereskedőknek. Ebből kifolyólag veszteségek érik a kicsinybeni fakereskedőket. Emiatt Bucovina fővárosában, Cernăuți-ban, a kereskedelmi és iparkamarában tartott fakereskedői gyűlésen nagy feltűnést keltő határozatot is hoztak.

A kamarában megjelent összes fakereskedők egyhangulag kimondták, hogy feliratban kérik az illetékes hatóságoktól a fa termelői és nagybeni beszerzési árának maximálását. A feliratban rámutatnak arra, hogy az ország egyes vidékein a fatermelők és engrosisták közös áregyezmény alapján adják el áruikat. Jellemzésül feleltették, hogy ők a tűzifáért a városba szállítva, befuvarozva és felfűrészelve 6880 lejt fizetnek vagononként. Ezzel szemben a városi tanácsok az aprított tűzifa kicsinybeni eladási árát 6800 leiben maximálták, tehát vagononként 80 leivel kevesebbre, mint amennyi a fakereskedők beszerzési ára. Eszerint vagononként 80 lejt kellene a detailistának a tűzifára ráfizetni.

A gyűlésen azt is kimondták: kötelezik magukat, hogy a termelőknek csak olyan árat fognak fizetni, hogy vagononként minimálisan 400 lejt tiszta hasznuk maradjon a kicsinybeni fakereskedőknek. E célok elérése érdekében a bucovinai fakereskedők külön egyesületbe tömörültek és hasonló szervezkedésre hívják fel az ország összes fakereskedőit.

Ez alkalommal számolunk be a gyáriparosok országos szövetsége fa-szakosztályának alábbi tartalmú fontos körleveléről is: A fa-szakosztály közli, hogy 1937. január 1-től kezdődőleg az említett fatermelői szakosztálynak kell láttamozni minden olyan kötelevet, amely exportárura vonatkozik. Ez a láttamozás nemcsak olyan ellenőrzés céljából történik, hogy az árubevallásban és egyéb kísérő okiratokban foglalt adatok megegyeznek-e a kötelevél tar-

talmával, hanem olycélból is, hogy az exportáruról megbízható statisztika készülhessen. Ezért az összes export cégek kötelesek az egyesületnek a kötelevet, vagy szerződést egy másolattal betekintés és láttamozás céljából megküldeni. Az egyesület arról is értesíti az exportőröket, hogy január 1-től kezdve Valca Vișeuului állomástól a határon egészen Jimbolia-ig ellenőrző szervet létesített, amely az exportált áru minőségét és az árakat fogja kontrollálni. Az erre vonatkozó részletes utasításokat és egy magyarországi kötelevélmintát az érdekelteknek a legközelebbi napokban meg fogja küldeni. Felhívja az egyesület az érdekeltek figyelmét arra, hogy amennyiben a kötelevélben az árak nem a határ szerepelnek, úgy részletes kimutatás is mellékelendő arról, hogy mennyibe kerül az áru vámja és szállítása a rendeltetési állomásig.

Végül megemlítjük, hogy a külföldi cégek igen erősen érdeklődnek a romániai összes lombfaanyagok, különösen a donga és a frizfa iránt. Tölgyfa-dongában minden készlet eladható. December második felében a constanta-i kikötőben a „Suceava” gőzhajó Algirba 70 ezer kg. tölgydongát szállított. Németország számára élénken keresik a gyufagyártáshoz szükséges nyárfa és hársrönköket, továbbá a tölgy frizeket, mert ezekben a cikkekben a német piacokon nagy a hiány és így minden felhasználható mennyiséget összevásárolnak.

= FEBRUÁRTÓL JULIUS 31-IG ÉRVÉNYES A TŰZIFA MÉRSÉKELT IDŐSZAKI TARIFÁJA. Tudvalevőleg a tűzifa-szállítványokra kétféle vasúti tarifa van érvényben. Az egyik szeptember 15-től március 31-ig, amely „általános tarifa”, a másik pedig április 1-től szeptember 15-ig, amelyet „mérsékelt nyári” idénytarijának neveznek. Ez alapján 100 kilométeres távolságig 10 tonnánként 100 lejt, 150 kilométer körzetben 300 lejt, 200 kilométer körzetben pedig 500 lejt a kedvezmény. Mivel a kedvezményes tarifa augusztus és szeptember hónapokban a hosszú idő óta tartó vagonhiány miatt alig volt kihasználható, (mert akkor már megkezdődött a répaszállítás), a mérsékelt szezontarifa határidejének megváltoztatását kérte a fakereskedők egyesülete. A CFR vezérigazgatója e javaslat alapján, 1936. november 11-én 116.427-R. A. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint a mérsékelt szezontarifa, amely tűzifára és léchulladékokra vonatkozik, minden év február 1-től július 31-ig alkalmazandó. Így tehát a kedvezményes nyári tarifa teljes 6 hónapig lesz érvényben.

= Az autbuszokat és teherautókat fagázzal fogják hajtani Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Csehszlovákiában előkészületek történnek, hogy az összes autbuszokat és teherautókat fagázshajtásra alakítsák át és ezáltal a benzín bevitelét lecsökkentse. Hozzáértők megállapítása szerint már ezeitig kb. 300 autbuszt és teherautót alakítottak át fagázshajtásra.

= Új ötszázdinárosok kerülnek forgalomba. Belgrádból jelentik: A jugoszláv Nemzeti Bank elhatározta, hogy legközelebb új ötszázdinárosokat nyomtat és hoz forgalomba. A régi ötszázásokat fokozatosan bevonják.

tekintet nélkül, ezeknek a szempontoknak figyelmen kívül hagyásával vegyenek részt.

Ami pedig a félmillió lejt illeti — amennyit a tanács újból megválasztása igényel — az önkormányzat törvényileg megszabott szelvényének tényleges alkalmazása esetén ezt talán produktívabb célokra is fel lehet használni. Választásból és tanácsból elég egy is. A választás és tanács azonban politikamentes legyen, tevékenysége pedig ne a választás kö-

rüli korteskedésben és izgalmaiban merüljön ki, hanem annak szemelőtt tartásában, hogy a félmillió lejt, amelynek segítségével a tanácsos urakból tanácsosok lehettek, a tagok keservesen megdolgozott banijaiból került ki és ezért a cél, akiért az intézmény minden mozdulatának történnie, minden kis fogaskerekének dolgoznia kell, az a személy, akiről oly előszeretettel feledeknek meg — bármilyen furcsán és meglepően hangzik is, mégis csak —: a tag. (m. t.)

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vendégeinek és jóbarátainak
HALIC R. vendéglős
Calea Aurel Vlaicu 29. 231

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóismerőseinek
Csetey és Seitz
vaskereskedő cég
Cégtulajdonos **CSETEY SÁNDOR**
Arad, Bulev. Reg. Ferd. 49. 237

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
összes vendégeinek és barátainak
BIRÓ FERENC
vendéglős
Arad, Str. Moise Nicoara. 240

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

König & Lázár

szállítási vállalat

253

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
ANGERER SÁNDOR
Str. Mărășesti és Consistoriului
sarok. 212

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
CASA DE TEXTILE
TEXTIL HÁZ
Cégtulajdonos: **Szabó Gyula**
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 31. 201

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek és ismerőseinek
KELLNER BÉLA
szállító
Blv. Reg. Ferdinand 58. 235

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és jóismerőseinek
KAFFKA I.
fűszer- és csemegeüzlete 211
Consistoriului-Mărășesti sarok.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vendégeinek és ismerőseinek
KOMOCZI ALBERT
vendéglős
Calea Aurel Vlaicu 21. 202

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek
SCHUCH MIHÁLY
hentes- és mészárosmester
Blv. Reg. Ferdinand 62. 234

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek, ismerőseinek és jóbarátainak
ORBÁN ISTVÁN
cukrász
Strada Metianu. 252

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek és ismerőseinek
JÁGER VILMOS
bőröndös 210
Arad, Str. Mărășesti 4.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és jóbarátainak
BOIAN PÉTER cukrász
Str. Eminescu 13. 216

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégeinek és ismerőseinek
MOHOR ILLÉS 232
álmási Restaurant tulajdonosa.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek
PAUTU
az „Arany pávához” címzett
fűszer- és csemegeáru üzlete. 264

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
„TECHNICA”
Str. Episc. Radu 19. 209

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vendégeinek a
BULEVARD KÁVÉHÁZ
tulajdonosa. 217

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek
ERNEST WEISZ
a Pyram pasta képviselője. 241

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt rendelőknek, jóbarátainak és ismerőseinek
MÓZER ISTVÁN
uri-szabó
Str. Moise Nicoara 2. 263

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, vevőinek és jóismerőseinek
MATUZ rádió műszerész
Blv. Reg. Maria 13. 208

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
VARGA ISTVÁN
terménykereskedő
Piata Catedralei. 218

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vendégeinek, megrendelőinek és jóismerőseinek
KLEMENS cukrász
Arad, főpostával szemben. 213

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és jóismerőseinek
ANTALFFY, szücsmester
Színház háta mögött. 262

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vendégeinek, ismerőseinek
MUCSI GYÖRGY
a Corzo kávéház bérlője. 207

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. megrendelőinek, ismerőseinek és jóbarátainak
GONDA RÓBERT műszerész
Str. Brătianu 17. 219

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek
VELICIU FLORIAN
„Roata de aur” vendéglő és szálloda. 233

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
KOLOZSVÁRY IMRE
cipész
Str. Bucur 14. 259

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
ENGELHARDT FERENC
szücs
Str. Eminescu 1. 206

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. megrendelőinek, ismerőseinek és jóbarátainak
HUBER FERENC uriszabó
Str. Brătianu 14. 221

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és jóismerőseinek
CZISZKA IGNÁC
hentes és mészáros
Arad, Bul. Reg. Ferd. 46. 242

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. üzletfeleinek és ismerőseinek
CZITROM MÓR
tolltisztító vállalata Arad,
Str. Tribunal Dobra 3. 255

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
üzletfeleinek, jóbarátainak és ismerőseinek
PÁLINKÁS KÁLMÁN és TSA
villanyműszerész
Str. Eminescu. 205

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és ismerőseinek
GOLDSTEIN divatáruház
Str. Brătianu 2. 198

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
kedves vevőinek és összes ismerőseinek
HEGEDŰS JÓZSEF
fűszer- és csemege kereskedő
Str. Colonel Paulian 1. 250

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
NAGY ISTVÁN
szabó
Str. Bucur 9. 260

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és ismerőseinek
IOSIF LANTOS JÓZSEF
női divatkereskedő
Arad, Str. I. Brătianu 9. 197

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
üzletfeleinek és ismerőseinek
HERZOG VILMOS
szállító
Str. Andrei Muresanu 7-9. 238

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és ismerőseinek
LUTTWÁK és ABRAMOVICI
délgyümölcs import-cég Arad
256

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseinek
GARTNER JÓZSEF
órák, ékszerész és optikus
P. Avram Iancu. 261

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és ismerőseinek
STEFAN LÉNÁRTH
hentes
Főpostával szemben. 199

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek és ismerőseinek
ROSENSTEIN IMRE
fűszer- és csemegeüzlet
Arad, Blv. Reg. Ferd. 58. 236

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
REIN M.
tolltisztító vállalat és kelengvetoll kereskedő
Str. Cercetasilor 4. 254

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
üzletfeleinek, vevőinek és jóbarátainak
„M O D E L”
női- és gyermekruha szalon
Str. Eminescu 8. 251

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és jóismerőseinek
SZÉNÁSSI női divat áruház
Str. Crisan sarok. 146

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. jóbarátainak és ismerőseinek
MÜLLER KÁROLY
vendéglős. 145

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóismerőseinek
ROBITSEK JÓZSEF
fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő, Arad, Str. Crisan. 144

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóismerőseinek
HOSZPÓDÁR MIKLÓS
kelmefestő
Str. Stroescu 13., Üzlet: Strada
Eminescu 3. 159

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és tisztelőinek
JUHÁSZ GÁBOR
fűszer- és csemegekereskedő
Strada Mocioni. 142

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
CZMOR-cég
hentes és mészáros 141

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseinek
HORVÁTH JÓZSEF
elektrotechnikai vállalkozó
Str. Brătianu 10. 140

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek
„GIZI” KALAPSZALON
Str. Horia. 139

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
„MERCEDES” Parfümeria
Vezetője: Áron Emil
Bul. Reg. Ferdinand 17. a Lutheranus templommal szemben. 138

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek, üzletfeleinek, ismerőseinek
POSTAVARIA WIESEL
Fischer Eliz-palota. 154

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
LAMMERT JÁNOS
hentes-mester
Arad, Str. Crisan. 137

ÜZLETFELEINKNEK ÉS JÓISMERŐSEINKNEK EZUTON KIVÁNUNK

BOLDOG UJÉVET

és egyúttal szíves tudomásukra hozzuk, hogy az áruszállítást **UJRA AUTOVAL VETTÜK FEL** egész Ardeal és Banat területére valamint Bucuresti városába az eddigi gyors és megszokott pontossággal.

Szíves pártfogásukat kérjük:

Weisz és Haász
szállítási R. T.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, jóbarátainak
VARGA TESTVÉREK
villanszerelők, villamossági és rádió szaküzlet
Str. Alexandri 1. 153

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
WEIL ALAJOS, műkertész
Bulv. Regina Maria (Neuman-palota.) 151

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek
SCHMIDT A.-né és TSA
fűszeráru üzlet
Str. Gh. Popa 1. 150

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
SCHARM MÁRIA
virágkereskedő
Bul. Reg. Ferdinand 5. Csanádi bank palota. 149

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
NAGY I. szücsmester
Arad, Str. Alexandri 3. 155

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, ismerőseinek
CZÉGKA szövétáruház
Blv. Reg. Maria 10. 152

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
SÁNDOR ISTVÁN
cipőkereskedő
Blv. Regele Ferdinand 11.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek és ismerőseinek
MIKOLÁS KAMILLA
divat-, illatszer- és rövidáru üzlete
Str. Brătianu 2. Minorita-pal. 165

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
NEUMANN ANTAL
zongora készítő
Arad, Bul. Reg. Ferd. 14.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek
FREIMAN JÓZSEF
műkereskedő
Bul. Reg. Ferdinand 9.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
KOHN JÓZSEF
fűszer- és csemegekereskedő
a Luther térrel szemben.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek
VESESCU cukrász,
Sírja. 148

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
SCHER MIKSA
fűszer- és csemegekereskedő
Bulev. Reg. Ferdinand 28. 147

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
HAVAS SAMU
bőrkereskedő
Str. Brătianu 11. 167

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
BUSCHI EMIL
órák és ékszerész
Str. Brătianu, Minorita-pal. 166

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vendégeinek, jóismerőseinek
MÁLKA HENRIK
cukrász
Csanádi Bank palota. 163

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és jóismerőseinek
M. MÁRKUS
fűszer- és csemege üzlet
Str. Matei Corvin 1. 162

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóismerőseinek
BARANYI FERENC
uri-szabó
Str. Brătianu 17. 161

ERDŐS JÓZSEF

HIRDETÉSI
IRODÁJA
BUDAPEST,
TERÉZ-KÖRUT 35.
TELEFON: 11-25-58

Igen tisztelt üzletfeleinek
BOLDOG UJÉVET KIVÁN

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóismerőseinek
KNAPP, kelmefestő 160
Str. Brătianu 11, Str. Ep. Radu 10

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek és jóbarátainak
KÁRPÁTI BÉLA pékmester
Str. Crisan 6. 143

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
A. BÖHM, fűszerüzlet
Bul. Reg. Ferdinand 6. 157

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóismerőseinek
RÓZSA TESTVÉREK
kőfaragó-mesterek. 158

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
POLGÁR könyvüzlet
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 13.
(Unirei parkkal szemben.) 200

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
SZABADOS JÓZSEF
hentes és mészáros
Arad, Str. Dorobantilor 3. 203

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
megrendelőinek és ismerőseinek
HÉDER SÁNDOR
divat-cipész
Str. Episc. D. Radu és Str. N. Oncu sarok. 204

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóismerőseinek
MÁRTICS FERENC
férfi-szabó
Strada Brătianu 7. 215

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek és minden vevőjének
KOHN SÁMUEL
fűszer- és csemegeüzlet
Strada Brătianu 7. 214

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
FOTO POPA
Arad, Str. Mețianu 3.
Fióközlöt: Rovine. 257

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
ismerőseinek és vendégeinek
BERENCZ ANTON
férfi- és női fodrász
Calea Ardealului 3.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és ismerőseinek
CZIGLER GÉZA
hentes és mészáros
Str. Otetelesanu 1. 247

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
DOGMANOV JÁNOS
hentes és mészáros
Str. Mărășesti 7.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt üzletfeleinek, ismerőseinek és jóbarátainak
„JUTA”-céggel
I. UNTERWEGER
Arad, Piata Avram Iancu. 258

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. vevőinek, ismerőseinek és jóbarátainak
OLAJOS SÁNDOR
kereskedő
Gradiste, Cal. Ardealului 1. 166

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
kedves vevőinek és összes ismerőseinek
Sofia lui GROHER RUPERT-né
fűszerüzlet
Arad, Str. Mărășesti 75.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek és ismerőseinek
SCHMIDT SÁNDOR
pékemester. 190

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
HAMPEL FERENC
uri-szabó 156

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
FLEISCHER TESTVÉREK
vas- és rézbutorgyár
Str. Ioan Russu Sirianu 15. 248

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek
ASZTALOS JÁNOS
kereskedő
Gradiste, Str. Petru Rares 50.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
az összes kedves kartársainak
FROMM D. TRANGOTT
gyógyszerész
Arad, Str. Alex Gavra 20. 193

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és vendégeinek
SALAMON ALBERT
vendéglő és fűszerüzlet
Str. Cosbuc 56. 271

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
BUTSKÓ BÉLA
Str. Mures 8. 136

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
a „Csürdiingölő” étterem tulajdonosa
NAGY BÉLA 273

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
tagjainak az ARADI és ARAD-MEGYEI VENDÉGLŐSÖK SZINDIKÁTUSÁNAK VEZETŐSÉGE

Színház - Művészet

„Január 16-án éjjel”

(Bemutató az arad-i színházban)

Ma este egy büntügyi tárgyalás folyt le nagy érdeklődés mellett az arad-i színház színpadán. Az esküdtészeknek a szép Karen André bűnössége vagy ártatlansága felett kellett döntenie, a szép Karen Andrének, aki a milliomos Björn Faulkner barátja volt. A szerző, Ayn Rayd érti a módját annak, hogyan kell a közönség izgalmát a végső-kig fokozni. Izgalom és végül pedig a megoldás, amely a közönségre van bízva. Bizar ötlet és újszerűségénél fogva sikeres. A szereplőgárda dicséretes ambícióval oldotta meg a művészi feladatot: Bálint Annát kell elsőnek kiemelni, aki a főszerepben ismét bebizonyítja, hogy talentumos, szépen beszélő, kitűnő színésznő. Rajta kívül Hegyessy Magda, a régen látott és örömmel üdvözölt Gömöri Emma, id. Szendrey Mihály, Horváth László, Jávor Alfréd, Tarnay József és Kozma Hugó (mint rendező is), elsőrendű produkáltak. Az újdonságnak határozottan nagy közönség-sikere volt és az újév-napi bucsuelőadásokat minden bizonnyal sokan nézik majd végig. (—)

* A SZINTARSULAT UJÉVI BUCSUELŐADASAI: „Január 16-án éjjel”. Újév napján három ízben, délután 3 és 6 órakor, továbbá este 9 órakor szerepel műsorban ez a hallatlanul izgalmas amerikai büntügyi történet, amelynek minden jeletere lebilincselte a tegnapi bemutató-előadás zsúfolt nézőterét. Különösen érdekfeszítő az esküdtészi tárgyalás, amelyre az esküdtettek a közönség köréből sorsolják ki és az, aki részt vesz az esküdtettek felelősségteljes munkájában, vagyis dönt Ayn Rand rokonszenves hősnőjének, a fiatal Karin André sorsa felett, tevékenysége honorálásául visszakapja belépőjegyének árát. Az újévi előadások érdekességét alátámasztja az a körülmény is, hogy ekkor bucsuzik a Timisoara-ra távozó szintársulat. A darab főszerepeit Bálint Anna, Hegyessy Magda, Pál Magda, Gömöri Emma (mint vendég), id. Szendrey Mihály, Kozma Hugó, Horváth László, Jávor Alfréd, Tarnai József és Bihari Zoltán alakítják.

— Tévedni emberi dolog. A Színházi Élet ma megjelent új számában a magyar újságok kritikusai bevallják, hogy az elmúlt szezon folyamán mikor és miben tévedtek. Békeffy István revüjével kezdődik ez az érdekes szám, amelyben Havany Lili a Vígyszínház és a Bethlen-téri színház, Vadnay László pedig a Kamaraszínház, Városi Színház és a Pódium Kabaré újdonságairól irt referátát. Darabmellékletül a Magyar Színház nagy sikerét, a „Bikfic tanács ur” című háromfelvonásos darabot közli. Szenczáción kottasláger, 64 oldalas rádióműsor, 32 oldalas gyermeklap és kézimunkamelléklet egészíti ki a 286 oldalas Színházi Élet-et, amelynek ára 20 lei. Előfizetési díj negyedévre 250 lei.

UJ KÖNYV

A világdíjnyertes Földes Jolán: „Halászó macska uccája”. Rövid pár hét alatt hat teljes kiadása fogyott el ennek a pompás könyvnek, amely már eddig hét európai nyelvre lett lefordítva. Az Atheneum sorozatának nagy dicsőségére vált ez a kötet, amely a scrozat 60-ik kötete. De ez a sorozat olyan jól van összeválogatva, hogy a magyar és világirodalom legjobb kötetét tartalmazza. Csak a legutóbbi kötetekből emelünk ki néhányat: Móricz: Rab oroszlan, Vicki Baum: Grand Hotel, Jack London: Beszélő kutya, a Nobel-díjas Lewis: A sólyom utja, Nemirovsky: Halális szépség, stb. Kötete fűzve 53, vászonkötésben 66 lei, plus 6 lei taxa minden könyvkereskedésben vagy Lepageál: Cluj. Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

Szegedi Boris: „Fur-Fa-Rag-Ta kínai ezermester kópéságai”. A régvárt, modern, gyermekeink mai nevelési szellemének megfelelő új ifjúsági könyvek sorozatában jelent meg ez a pompás ifjúsági könyv: Szegedi Boris: Fur-Fa-Rag-Ta kínai ezermester kópéságai. Az Atheneum remek kiadásában, pompás kiállításban, szebbnél-szebb rajzok tömegével, humoros, jókedvű,

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!

mégis tanulságos és mindenekfelett élvezetes ez a ifjúsági könyv, amelyet öröm kézbevenni gyermekeknek és szülőknek egyaránt. Változatos tartalmából kiemeljük: A szaladók szék. A bölcsességmérő. Az ébresztővödör. A villamos futballcipő. A mágneses orosz-lánketrec. A titokleső rádió. A motorosított sáska. Az éneklő pénz. A felelőgép. A holdrakéta, stb. tanulságos és kacagtató ötletességek hosszú sora. Nagy alakban, renck kötésben 99 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepageál: Cluj. Kérje az új Atheneum-könyvek jegyzékét.

Alulírottak mély fájdalommal tudatják, hogy a legjobb testvér és rokon

Dr. Váró Zoltán

ügyvéd v. járásbíró

folyó hó 30-án délután 2 órakor tevékeny és munkás életének 51-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése 1937. január 1-én délután 3 órakor lesz a Bul. Reg. Ferdinand 12. sz. saját gyászházából a református egyház szertartásai szerint a helybeli „Eternitatea” (felső) temetőben levő családi sírhelybe.

Pihenése csendes, emléke áldott legyen!

Arad, 1936. december 30.

Dr. Váró Géza, Váró Jolán férj. dr. Szilárdy Zoltánné, Váró Margit férj. dr. Révész Imréné testvérei. Dr. Szilárdy Zoltán, dr. Révész Imre sógorai. Graef Mária és leánya Kató.

LIMBECK

Fabrica de coșoluguri și întreținere de inormân-
iari Piata Avram Iancu 22. Színház opület.
Telefon 98.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 1.

București. 13: Időjelzés, kulturális közlemények, vizállás. 13.05: Déli hangverseny. Román zene, Mia Braia és Petre Alexandru énekszámával. — 14.10: Időjelzés, időjárás. 14.15: A hangverseny folytatása. Különféle táncok zenéje. 18: A Iancu Constantinescu zenekar szórakoztató zenéje. Ion Luican énekszámával. 19: Idő-

jelzés, időjárás. 19.05: A hangverseny folytatása. 20: „Újév”. Zenés, humoros műsor. Előadják: Stroe és Vasilache humoristák. 20.20: Vidám zene. „Ansambliul Mihail Dala”. Maria Marino énekel. Az éneknégyes tagjai: Chirilă Ispas, Mihail Știrbei, Alex. Bojenescu, Petre Dumitru. A zongoránál Al. Fred úl. 21: A Petrică Motoi zenekar hangversenyének közvetítése a „Mircea” étteremből. 22: A James Kok zenekar játékának közvetítése a tiszti kaszinóból. 23—24: A Ionel Cristea zenekar hangversenye a „Bulevard”-étteremből. Budapest I. 9.30: Hírek. 10—10.55: Re-

formátus istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. 11—12.10: Egnázi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Brits Frigyes cisztercita tanár mondja. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly lelkész. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Az Opera-társulatból alakult zenekar. 15: Új Pátria-hanglemezek. 16.05: „Újévi gyermekdelután”. 17: A rádió szalonzeneke. 17.45: „Új életet kezd”. Gyenes Rózsa csevegése. Fel-

olvassa Szász Ilia. 18.15: Gergely László zongorázik. 19: „Új felfogás” az evezősportban. Machán Tibor előadása. 19.30: Cigányzenekar. — 20.20: Sportközlemények. 20.30: „Mézskalács”. Daljáték 3 felvonásban. Irta Emőd Tamás. Zenéjét szerzte Szirmai Albert. Utána kb. 22.40: Hírek, sporteredmények. 23.10: Vidám László jazz-zenekara. 24: Hírek angol nyelven. Utána: Öreg cigányprimások zenekara muzsikál. Budapest II. 16—16.40: „A kérdő” Vígjáték 1 felvonásban. Irta Doboz István. 19.55—20.20: „Mi a mélyélelektan”? Bárány Brandstein Béla dr.

egyetemi tanár előadása. 20.25—20.50: Cigányzenekar. 21.10—21.25: Hírek, sporteredmények. — 21.30—22.40: Hanglemezek.

Bécs. 8.45: Harangszó. Orgona. 9.30: Lemezek. 11.30: Lehmann Lotte lemezei. 12.45: Szimfonikusok Lanes csellóssal. 13.55—15.20: Könnyű zene. 18.15: Könnyű és tánczene. — 20.15: Tarka tízperc. 20.25: Opera bemondás szerint. 23.30: Bécsi zene. Belgrád. 11: Kath. istentisztelet. 12: Lemezek. 13: Népdalok. 18.20: Miletics Dara énekel. 18.40: Rádiózenekar. — 20.50: Lemezek. 21: Zágráb. Utána: Rádiózenekar.

Deutschlandsender. 10: Vidám zene. 12.30: Hangszerművészek lemezei. — 13: Szórakoztató zene. 15.45: Chopin-művek zongorán. 17: Lemezek. 19: Rádiózenekar. — 21: Bizet: A gyöngyhalászok. Opera. 23.30: Szórakoztató zene.

Milano. 18.15: Zenekar. 21.40: Vegyes zene. 22: Thomas: „Mignon“, opera a Scalából.

SZOMBAT, JANUÁR 2.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangv. gramofonlemezek. háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A rádió szalonzenekara. vezényel Th. Rogalski. 14.10: Időjárás, időjelzés, bel- és külföldi hírek. 14.25: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 16.45: Ora strajerilor. 18: Felolvasás. 18.15: Az 1. vadászgárdaezred fúvószenekarának hangversenye. Misor: Bongard: Induló. Ivanovics: A Dunărea hullámai. Kratochwill: Peleşul. Weber: Felhívás keringőre. Zitta: Induló. 19: Időjelzés. 19.10: Gramofon. 20: Rádióegyetem. 20.20: Alexandru Grozuta énekel. 20.45: Muzsikai válaszok. 20.55: A rádió üzenetei. 21.10: Tánczene. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Sibiceanu zenekar hangversenye. (Külső közvetítés). 23.45: Hírek a külföldről francia és német nyelven. — 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Pakots József elbeszéléséből. „Alakok a falumból“. (Felolvasás). 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Nyári Rudi és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.20: Lux József énekel zongorakísérettel. 15: Hajdu Mihály zongorázik. 15.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak. 17.15: Thury Mária mesél. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 18: „A telespek készülékek“. Zakariás János előadása. — 18.30: Jávor Sándor jazz-zenekara játszik. (Külső közvetítés). 19.20: „Ujabb lehetőségek a sebészetben“. Verebely Tibor egyetemi tanár előadása. 19.45: Hanglemezek. 20.15: „Exotikus vadászatok“. (Felolvasás hanglemezekkel). 21: Szabó Ilonka énekel zongorakísérettel. 21.30: Hírek. 21.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 23: Időjárásjelentés. 23.30: Sári Elemér és cigányzenekara muzsikál. 24: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 18—18.25: Hanglemezek. 18.30—19: Missziós üzenetek. 19.50—21.25: Mezőgazdasági félóra. 20.25—21.25: Az 1. honvédegyezred zenekara.

Bécs. 7.45: Ébresztő, torna, jelmondat, hírek. 8.10—9: Kivánságlemezek. — 11.50: Paraszttzene lemezek. — 13: Könnyű lemezek. 15: Schmidt tenor lemezei. 16.35: Mandolinzenekar. — 20.15: Strauss János: A cigánybáró. 3 felvonásos operett. 22.30: Tánczene.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20: Dalok. 18.40: Tánclemezek. 19: A Nemzeti Színház tagjainak hangversenye. 20.50: Hauser András hegedül. 22.10: Rádiózenekar. 23.20: Vendéglői zene. Berlin. 7.30: Könnyű zene. 19.15: Berlini muzsika. 20: Schubert: Három baritonadal. Marschner: Románc zongorahármasra. Schumann: Három baritonadal. Smetana: G-moll zongorahármas. 21.05: Nicolai: A windsori vig nők, vigopera. 1: Tánclemezek. Milano. 18.15: Róma. 22.20: Dalok (Cetra-zenekar). 23: Rádiózenekar. 0.15—1.30: Tánczene.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** szó 2 lei. —

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Nagyságos asszonyom!

szíves tudomására adom, hogy nőifodrás szalonomban a kozmetikát is bevezettem. Ráncos, pattanásos, szepős arok kezelése a legmodernebb eljárások szerint. **Hormonos, vitaminos pakolások. Esti kikészítés. I. VOGEL** nőifodrás, Str. Consistorului 5. 278

Fiatal urilány középkori uriember ismeretségét keresi, aki öt anyagilag támogatná. „Boldog újév“ jelgére. 280

ALKALMAZÁS

Kitűnő szakácsnőt jóbizonyítványokkal urinázhoz azonnalra keresünk. Ajánlatokat „Főzőnő“ jelgére a kiadóba küldjünk.

Lei 100.000 ingatlan garanciával rendelkező románul, magyarul beszélő egyén, incassálás vagy raktárnoki állást keres. Cim a kiadóban. 128

FIATAL textil-kereskedő-szolgálat, aki vásárlást bírja, azonnali belepésre keresek. Funk Miksa, Ineu. 166

Fatisztyv'selő puha- és keményfaszakmában teljesen ár-as **állást keres.** Cimeket „Fás“ jelgére a kiadóba küldjék

Textilkereskedő szegő, aki vásárlás is járna, azonnali belepésre felvételt. Korcsog Andor, Ineu, Jud Arad. 245

ROMAN, német és magyar nyelv tudással bíró fiatal nő és rövidáru kereskedő-szolgálat. Állást keres. Cimeket a kiadóba küldjék. 289

Intelligens, középkori urinő, aki 100.000 leinyi ingatlannal rendelkezik, hasonló leírású férfi ismeretségét keresi házasság céljából. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója „Vidéki“ jelgére kér. 268

Megbízható, gyermekszerető nőt keresek kis háztartásom vezetésére, szerény fizetésért. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 279

Autorizált könyvelő elvállalna délutáni könyvelést és román-magyar levelezést. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 278

LAKÁS

Háromszobás lakásom bére hivj lei 1.500.—, elköltözés miatt szerződésen lejártáig, május 1-ig Lei 1.000.—ért kiadó. Cim a kiadóban. 179

Különbejárható elegánsan bútorozott szoba fürdőszoba használattal 1—2 személynek url helyen kiadó. Str. Coşuc 4. I. em. 180

ELLÁTÁS

KOSZTOSOK és kvárélyosok felvételnek. Str. Numa Pompiliu 46. 180

BOLDOG UJÉVET KIVÁN vevőinek és ismerőseinek **ROSSI PÁL** Str. Gheorgh Lazar 10. 272

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutasítás, költözködésből kitalyolag veszek készpénzért óska butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makulatura-papírt, ócskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocira 10. 131

Ingyen kap fél litert ki 5 litert vásárol elsőrendű Pauli-i és Maderati fajborraimból. Ujbor, karcos, fehér és vörös o-borok, 1982 asszu olosón kapható **MESSZER borpince**, 5749 **Stroescu No. 7**

Akinek eladó bu ora, szőnyege, varró és írógépe, bármilyen berendezés: tárgya van, sürgősen juttassa el hozzánk, mert legjobban általunk értékesítheti. Zálogtárgyak elhelyezését, zálogcédelák megnevezését legelőszóbban vállaljuk. „Tempo“ biz. üzle: Arad, Fischer Elizapalota (Libraria Diceozana mellett), 5980

Villany-szerelés és azok javítása Villany-csillárok és azok javítása Villany-gepek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára **NAVRADI,** Arad, Str. Metianu. 982

2 1/2 x 3 1/2 mtr. perzsaszőnyeg eladó. Str. Ducea 20. I. em., 9 ajtó. 178

Állvány, ötrészes, akták részére alkalmas, eladó. Mallászné, Str. Ghiba Birta 44., az udvarban, 7-es sz. ajtó. Délután 1—4-ig. 274

Korcolyák, 37-es és 41-es cipőkre szerelvény eladók. Megtekinthetők az AKÉ-pályán, Pista bázisnál. 277

KISEB Wertheim vaszerény eladó. Bővebbet a kiadó an. 243

Veszünk 270 Bánati Bank betétkönyvet Gsetey és Seitz vaskereskedés Arad

KÖLÖNFÉK

ELVEZŐ 11 arany kerek karó-att. Megaló jutalomban részesül. Cim a kiadóban. 246

MODERN teljháó, kombinált ebédlét megvételre keresek. Kétszobás komfortos lakást tebr. 1-re keresek. Cim a kiadóban. 246

Beraktározási raktárban bu orok beraktározhatók, eladnak. Eladást kövvelitek. Jutányosan eladó náloszoba, üvegtal, könyvsze rény, perzsaszőnyeg, 2 asztal, villanyámpák, rézágy és részé jensezerény. Str. Moise Nicoara 9—11., raktárban. 119

Figyelem! Ujdonság! Cserepálya tulajdonosok figye melet 20% iam gavaritást ér el Bencze féle patent szatá yozóval. Készíti és mentortítható: **BENCZE LAJOS** bádogos és vízvezeték-szerelőnél Str. Iosí Vulcan No: 12. Dr. Pécsi-h z.

Popa Gheorghe v. ndég és **BOLDOG UJÉVET KIVÁN** és zes ve i. ge. k. és. a. i. z.

HATSCHEK

Ingatlanforgalmi Iroda Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott) **előnyös ajánlatok:**

Főtér mellett emeletes, teljes aképitménnyel, 4x4 szobás (mind uccai, elő, fürdő, cselédszobával, parkett) 8x2 szobás és portáslakással, 250.000 hozam, 3 millió. Színházhoz közel emeletes alá pincézett 12 mind elő, fürdőszobás, parkettás lakással, 280.000 hozam, 2 millió 500.000. **Bulev. Carol-on 4x4 és 2x2 szobás összkomfortos modern lakásokkal, 2 egyéb bérleménnyel, 216.000 hozam, 2.300.000.** Főtéren üzletes alapincézett bérház, nagyobbrészt elő, fürdőszobás, parkettás lakásokkal, 11 bérleménnyel, 205.000 hozam, 1.900.000. **Erdé szeti palotához közel emeletes 4x3 és 1x2 szobás mind fürdőszobás lakással, 130.000 hozam, 1.100.000.** **Bulev. Regele Ferdinand-hoz közel alapincézett masz sziv 4x3 szobás, fürdőszobákkal, 1x2 és 2x1 szobás lakásokkal, essig. rollók, beépíthető parkirozott udvar, jó jövedelem, 900.000.** Ugyanott emeletes, alapincézett, gazdasági épületekkel, 4, 3, 2 és 1 szobás fürdőszobás, komfortos lakásokkal és 5x1 szobás teljes lakásokkal, jó hozam, 850.000. **Katedrális szomszéd-ságában nagyrészt alapincézett 1x3 szobás, fürdőszobás, 6x2 szobás teljes lakásokkal, üzlethelyiséggel, 82.000 hozam, 800.000.** **Eminescu-ucca mellett 2x3 szobás, fürdőszobákkal, 1x2 szobás teljes lakásokkal, parkett, cserép-kályha, essig. rollók, átvehető 100.000 bankteher, nagy cementpincével, 65.000 hozam, 750.000.** Ugyanott 1x3, 2x2, 3x1 szobás komplett lakások, vízvezeték, shone, 270 öl telek, elválasztható uccafront, 700.000. **Iancu-térhez közel lakásokkal, üzlethelyiség, portáslakás, vízvezeték, csatornázás, 74.000 hozam, 650.000.** **Főpostához közel elválasztható 630 öl telekkel, gazd. épületekkel, souterrainnel, 1x4 szobás, fürdőszobás, 5x1 szobás teljes lakásokkal, 600.000.** **Bulv. Carol mellett 10 bérleményes (2, 3 és 4 szobásak) régi ház 84.000 hozam, 550.000.** **Rendőrséghez közel üzletes sarkbérház 3x2 (egy fürdősz.), 4x1 szobás lakással, 10 bérleménnyel, 60.000 hozam, 500.000.** **Közkórházhoz közel 300 öl telken 1x3 fürdőszobás, 1x2, 1x1 szobás teljes lakásokkal, pince, 450.000** **Central mozi mellett 1x3 fürdőszobás, 1x2 szobás lakással 400.000.** **Mihal Vi-teaz térhez egész közel nagy uccafronton 1x3, 1x2 fürdőszobás, külön házmesterlakással, 380.000.** **Marasesti-ucca mellett nagy uccafronton 1x2, 8x1 szobás, vízvezeték, shone, 40.000 hozam, 340.000.** **Metianu-uccához közel alapincézett 4 szobás, fürdőszobás, üzlethelyiség, műhely, istállóval, 300.000.** **Cogalniceanu-ucca mellett üzletes sarkház 2 üzlet, 3 lakással, elv. telekkel, essig. rollók, 280.000.** **Zsidóiskola táján 1x2 szobás, (elő, fürdősz.) 3x1 szobás lakásokkal, nagy hozam, 240.000.** **Piaclérhez közel 1x2, elő, fürdőszobás adómentes és 3x1 szobás lakásokkal, 220.000.** **Calea Saguna mellett 1x2 szoba, elő, fürdősz. helyiség, 1x3 szobás, verandával, 210.000.** **Szerb templomhoz közel magassífdszintes 4 lakásos, 180.000.** **Viztorony mellett alapincézett 2x1 szobás teljes lakások, vízvezeték, 160.000.** **Seminarium táján 1x2, 2x1 szobás, 150.000.** Ugyanott **autobusz megállónál 2x1 szobás telekárban, 130 ezer.** Ugyanott sarkház 6 bérleménnyel telekárban, 120.000. **Párneava jó helyen 2 szobás, elősz. és 2x1 szobás teljes lakások, istálló, 187 öl kert, essig. rollók, 120.000.** **Cukorgvár táján 2x2 szobás, 100.000.** **Muraselen jó helyen adómentes magassífdsz. 350 öl telekkel, 1x2 és 1x1 szobás teljes lakásokkal, pince, kedvező fiz. feltételek, 95.000.** **II. kerületben üzletház évi 12.000 hozam: 3 bérlemény, 80.000.** Ugyanott 3 szobás kis ház 65.000. **Fabricel-u. táján 3 lakásos kis sarkház 50.000.** **Magán- és bérházak minden árfekvésben a város legtöbb helyén. Telkek, földek, szőlők nagy választékban. 60**

INGATLAN

Elcserefném háromszobás magánháza-mat magyarországi zárolt pengőért. 188

Legújabb jelentéseink:

Hadat üzent a baszk kormányoknak egy német cirkáló-hajó

A „Königsberg“, a „Palos“ fogoly utasainak szabadlábra helyezését követeli

A „Königsberg“ német cirkáló, amely keresztül vitte a „Palos“ német hajó kiszabadítását, ultimátumot küldött a baszk kormányhoz, amelyben a hajó lefoglalt rakományának és a „Palos fedélzetén volt spanyol utasok kiszolgáltatását követeli. Az ultimátum szerint a „Palos“ huszonhárom mértföldnyire volt a spanyol partoktól és így a hajórakomány eldobása jogtalanul történt. A baszk kormány válaszában hangsúlyozta, hogy a „Palos“-t a spanyol partok közelében tartóztatták fel, amit egy jelen volt angol torpedónaszád is bi-

zonyíthat. A rakomány kétségkívül hadiáru, mert az ágyúutak töltéséhez szükséges robbanóanyagot és tizenegy teljes tábori rádiófelszerelést méltán lehet annak minősíteni.

A Newyork Times behatóan foglalkozik az amerikai kormány magatartásával a spanyol hadianyagszállítással kapcsolatban. Az amerikai kormány azon a címen adott a repülőgépek szállítására engedélyt, hogy Spanyolországban mindössze polgárháború folyik. A lap szerint ez a megállapítás azt jelenti, hogy a kongresszus külpolitikai téren is szabadelvű felfogást vall.

Nem képes megakadályozni az amerikai külügyminisztérium a repülőgép- és motorszállítást

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium párisi, londoni, római, berlini, moszkvai és valenciai képviselőihez utasítást küldött, amelyben felkéri ezeket, közöljék az érdekelt kormányokkal, hogy az Egyesült-Államoknak nem áll módjában megtagadni az engedélyt repülőgépeknek és repülőmotoroknak Bilbaoba való szállítására. A gyáros a kormány minden felvilágosítása ellenére hivatko-

zott törvényes jogaira, amelyek biztosítják részére a szállítás lehetőségét.

A külügyminiszter őszintén sajnálja, hogy egy amerikai állampolgár ilyen szerencsétlen vállalkozásba kezdett, ami ellenkezik a be nem avatkozás politikájával.

Pittmann szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogy a semlegességi póttörvényjavaslat január 6-án kerül a kongresszus elé.

Napoleon egyik értékes kéziratát

ajándékozta Rothschild lord a British Muzeuumnak

Londonból jelentik: Lord Rothschild rendkívül értékes, régi történelmi okmányt adományozott a British Muzeuumnak. A levél tartalma a következő: „Szabadság, egyenlőség, testvériség, Fructidor 11, az egyetlen és feloszthatatlan köztársaság VI. évében.“ A levelet Buonaparte, hadseregparancsnok Kairóból írta Chanesseu tábornoknak Málta-szigetén és tartalma a következő: „Örömmel értesültem róla, hogy Málta-szigeti pozícióját, ezt a köztársaságra oly fontos foglalást

tartani tudja. Helyezünk kielégítő, az ország-urai vagyunk. Néhány hirt küldök az utóbbi eseményekről. Üdvözlöi Buonaparte.“

Az okmány külön érdekessége, hogy az Napoleon egész postájával az angolok kezére került és oldalán a következő írás látható:

„Különös figyelmet érdemelnek a befejező sorok. Nelson tengernagy.“

Ez az egyedüli okmány, amelyen a két világhírű ellenfél kezeirása együtt olvasható.

Leszurta leányát,

mert a moziba ment, azután felakasztotta magát egy mozi-ellenes apa

Párisból jelentik: Megdöbbentő dráma játszódott le a francia fővárosban, amelynek két áldozata van: apa és leánya. Egy Francisco nevű portugál származású építész 19 éves leányát tegnap, amikor hazaérkezett, lakása ajtajában leszurta. A leány szörnyethalt. Ezután Francisco felakasztotta magát és holtan találtak rá.

A gyilkos apa levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy a mozi az emberiség legnagyobb átkának tartja. Féve ügyelt arra, hogy leánya sohase lásson mozgósínházat. A leány tilalma ellenére mégis elszökött egy filmhez, ezt megtudta és amikor hazatért, végzett vele.

Ha sokan követnék Francisco papa példáját, nagyobb vérfürdő keletkezne a világban, mint amilyen a spanyol polgárháború.

A jövő héten nyilvánosságra hozzák a jugoszláv-bolgár-egyezményt

Belgrádból jelentik: Jugoszláv politikai körökben úgy tudják, hogy a jugoszláv-bolgár-szerződést a jövő héten fogják nyilvánosságra hozni.

Windsor hercege Schönbrunnban

Bécsből jelentik: Windsor Edward herceg tegnap ismét több órát töltött az osztrák fővárosban, majd Schönbrunnba hajtatott és néhány Ferenc József lakosztályában hosszasan időzött.

Megmarad a parlamentáris és alkotmányos rendszer

Bucuresti-ből jelentik: Az „Adeverul“ újság vezércikkében a politikai helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy biztos jelek vannak arra, hogy az országban továbbra is meg kívánják őrizni a parlamentáris és alkotmányos rendszert. A Franciaországgal, a kisantanttal és a Balkánszövetséggel való kapcsolatok ezt a rendszert kívánják. A lap megállapítja azt is, hogy a felelős tényezők kívánsága ma ebben a mondatban foglalható össze: Béke az országban és béke kifele is.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JANOS
felel.

„OLLA“ Gummi. — Orvosiilag ajánlva. Huszonhat állam egészségét óvja. — Ügyeljen az „OLLA“ márkára, ne fogadjon el utáztatokat.

FRISS TÁVIRATOK

Újévi ünnepségek Bucuresti-ben

Bucuresti-ből jelentik: Az új esztendőt a fővárosban idén szokatlan fényvel fogják megünnepelni. Dél előtt 11 órakor a patriachatus székesegyházában ünnepélyes Te-Deum lesz, amelyen részt vesznek II. Carol király, a kormány tagjai, valamint katonai, pogári és egyházi előkelőségek. Az istentisztelet befejezése után Ófelsége ellép a patriachatus udvarán felállított gárda diszszászloalj előtt, majd pedig a palotába megy, ahol pontban 12 órakor a trónteremben fogadja az újévi üdvözléseket. A kormány nevében Tătărescu miniszterelnök, a diplomáciai kar részéről a pápai nuncius és az udvarmesteri hivatal részéről Balif tábornok fejezi ki jókívánságait, amelyekre II. Carol király fog válaszolni és beszédében érdekes politikai kijelentéseket fog tenni. Déli fél 1 órakor a Mihai Viteazul-rend lovagjai testületileg jelennek meg a királyi palotában és ott a fogadókönyvbe írják nevüket.

Újév alkalmából január elsején a kormány tagjai Tătărescu miniszterelnökkel az élen megjelennek Bratianu Dinu pártelnöknél, hogy neki szerencsekívánataikat fejezzék ki.

— Anglia legnagyobb fegyvergyárát elhelyezték. Londonból jelentik: Mint a Daily Herald jelenti, az a régi terv, amely szerint a woolwichi nagy fegyver- és municiógyárat Anglia egyik kevésbé veszélyeztetett részében helyezik át, a közvetlen megvalósulás előtt áll. A woolwichi gyárban jelenleg 11.000 munkás dolgozik. Az angol nyugati partvidék négy városát választották ki, ahová a gyártelepeket áthelyezik.

— Románia államadóssága 108 milliárd lei. A Bucuresti-i „Lupta“ kimutatás közöl Románia jelenlegi államadósságáról, amelynek összege 108 milliárd lei. A kimutatás ez év április 1-én készült. A külföldi adósságok 79.4 milliárd leit, a belföldi adósságok pedig 28.7 milliárd leit tesznek ki. Tudvalevőleg Románia a belföldi adósságkötvények szelvényeit mindig pontosan fizeti. A külföldi adósságok kifizetése is voltaképpen pontosan folyik, mert a pénzügyminisztérium az esedékes szelvények ellenértékét a lejáratkor mindig befizette a Banca Nationalához, azonban az összegek devizaellenértékét a devizahiány miatt késedelmesen kellett átutalni és ezt a késést még fokozták az átutalást szigorító különböző rendelkezések. Ezután azonban a Jegybank pontosabban transzferálhatja a devizákat, mert azok nagy mennyiségben állnak rendelkezésre.

— Nyolcnapi elzárásra ítélték egy jugoszláv katolikus püspököt. Zágrábból jelentik: Még 1932-ben a jugoszláv katolikus püspökök zágrábi összejövetelükön pásztorlevelet adtak ki, amelyben elítélték a jugoszláv szociálisták ideológiáját. A pásztorlevelet valamennyi jugoszláv katolikus templomban kihirdették. A székesegyházban Srebrnics Josip dr. püspök olvasta fel a pásztorlevelet és személyesen is hozzáfűzött néhány szót, melyben a fiatalságot óvja a szociálistáktól. Srebrnics püspököt ezért a pásztorlevélért és beszédéért 4 éves huzavona után most a zágrábi bíróság 8 napi elzárásra és 300 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu“-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace“ szállodával szemben levő sarokbódében.

„Grand Hotel“-lel szemben a főposta sarkán.